

**«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебі бар
Қаржылық есептілік**

2023 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН БІР ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫҢ МӘЛІМДЕМЕСІ	3
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІ	4-6
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Қаржылық жағдай туралы есеп	7
Кірістер мен шығыстар және басқа жиынтық кірістер туралы есеп	8
Меншік капиталдағы өзгерістер туралы есеп	9
Ақша қаражаттарының қозғалыстары туралы есеп	10-11
Қаржылық есептілікке ескертпелер	12-73

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН БІР ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПҚЕРШІЛІК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫҢ МӘЛІМДЕМЕСІ

Басшылық «Мұнай сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі-Компания) 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын және осы күні аяқталған жылдағы пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы және ақша қаражатының қозғалысы туралы тиісті есептерді шынайы көрсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауапты, сондай – ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес есеп саясатының негізгі ережелерін және қаржылық есептілікке ескертпелерді (бұдан әрі - «қаржылық есептілік») ашу.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық келесілер үшін жауапкершілікте болады:

- дұрыс таңдауды қамтамасыз ету және есеп саясатының принциптерін қолдану;
- ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді осындай ақпараттың орындылығын, дұрыстығын, салыстырмалылығын және түсінікті болуын қамтамасыз ететін нысанда ұсыну;
- ХҚЕС талаптарын орындау пайдаланушылардың белгілі бір мәмілелердің, сондай-ақ өзге де оқиғалардың немесе шарттардың компания қызметінің қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне әсерін түсінуі үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты жария ету;
- компанияның жақын болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалау.

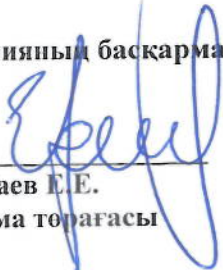
Сонымен қатар, басшылық келесілер үшін жауапты:

- компанияның тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін дайындау, енгізу және оның жұмысын қамтамасыз ету;
- кез келген сәтте компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдау;
- бухгалтерлік есептілікті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізу;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдау;
- жосықсыз әрекеттер, қателіктер және басқа да теріс пиғылды әрекеттер фактілерін анықтау және алдын алу.

Басшылық Компания алдағы уақытта жұмысын жалғастырады деп болжайды. Сол себепті, компанияның қаржылық есептілігі үздіксіз қызмет ұстанымына сәйкес дайындалады.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін осы қаржылық есептілікті компания басшылығы мақұлдады және 2024 жылғы 23 сәуірде бекітілді.

Компанияның басқармасы атынан:

Конурбаев Е.Е.
Басқарма төрағасы

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

2024 жылғы 23 сәуір
Алматы қ.

«Concord» ТАҚ ЖШС
Қазақстан, 050057, Алматы қ.
Айманов көшесі 140, ү. 8 а
Тел.: +7 727 225 81 25
Факс: +7 727 225 81 35
E-mail: audit@concord.com.kz

ТОО «НАК «Concord»
Қазақстан, 050057, г. Алматы,
ул. Айманова, 140, н.п. 8а
Тел.: +7 727 225 81 25
Факс: +7 727 225 81 35
E-mail: audit@concord.com.kz

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІ

«Мұнай сақтандыру компаниясы» Акционерлік Қоғамының Басқармасы мен Директорлар кеңесіне

Аудитордың пікірі

Біз 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есеп, пайда мен залал туралы есеп және басқа да жиынтық табыстан, меншік капиталдағы өзгерістер туралы есептен және көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен тұратын «Мұнай сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Компания») қосымша ұсынылып отырған қаржылық есептілігіне, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертпелерге аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қосымша ұсынылып отырған қаржылық есептілік барлық маңызды аспектілерде Компанияның 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қаржылық нәтижелері мен көрсетілген күні аяқталған жылдағы ақшалай қаражаттың қозғалыстарын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес анық көрсетеді.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз тәуелсіз аудиторлар есебінің «Аудитордың қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары жөніндегі кеңестің «Кәсіби бухгалтерлер әдебі кодексіне» («БӘХӘС кодексі») және Қазақстан Республикасындағы қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес компанияға қатысты тәуелді емеспіз және осы талаптарға және БӘХӘС кодексіне сәйкес басқа да әдеп бойынша міндеттерді орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіз бола алатындай жеткілікті және сәйкес деп есептейміз.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау және дұрыс тапсыруға және басшылық жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан біршама бұрмалануларды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты болады.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық компанияның қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді жария етуге және басшылық компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниет білдірген жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде есептілік жасауға немесе басшылықта таратудың нақты баламасы болмаған кезде жауапты болады компанияның қызметін тоқтату.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар компанияның қаржылық есептілігін дайындауды қадағалау жауапты болады.

Аудиторлардың қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз-қаржылық есептілікте жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланулар болмайтынына ақылға қонымды сенімділік алу және біздің пікіріміз бар аудиторлық есепті шығару. Ақылға қонымды сенімділік-бұл сенімділіктің жоғары деңгейі, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит біршама бұрмаланулар бар болған жағдайда, оларды анықтайтынына кепілдік болмайды.

Бұрмаланулар жосықсыз іс-әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта осы қаржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан қаржылық есептіліктің біршама бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіру үшін негіз бола алатындай жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер аламыз. Жосықсыз әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупі қателіктер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупінен жоғары болады, себебі, жосықсыз әрекеттерге ішкі бақылау жүйесін айналып өту үшін сөз байласу, жалғандық, қасақана қарсылық немесе деректерді немесе әрекеттерді дұрыс көрсетпеу қамтылуы ықтимал;
- компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудитпен байланысты ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бағалау мәндерінің негізділігін және басшылық дайындаған ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- бухгалтерлік есептің негіздеме ретінде қызметтің үздіксіздігі туралы болжамды басшылықтың қолдануының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдер негізінде – оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты біршама белгісіздіктің болуы туралы қорытынды жасаймыз, нәтижесінде компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән туындауы мүмкін. Егер біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы қорытындыға келсек, біз тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебінде қаржылық есептілікте ашылған тиісті ақпаратқа назар аударуымыз керек немесе егер мұндай ақпаратты ашу жеткіліксіз болса, біз өз пікірімізді өзгертуіміз керек. Біздің қорытындыларымыз тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебінің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен де, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына алып келуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашуды, сондай-ақ қаржылық есептілік оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олар туралы сенімді идеяға қол жеткізетіндей етіп ұсынылатындығын бағалауды жүргіземіз.
- қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін компанияның қаржылық ақпаратына қатысты жеткілікті сәйкес аудиторлық дәлелдер аламыз. Біз Компанияның жалпы басшылығына, бақылауына және аудитін жүргізуге жауаптымыз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін толық жауаптымыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды олардың назарына, оның ішінде аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы және аудитордың назарын аударған маңызды мәселелер, оның ішінде аудит процесінде анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып жүзеге асырамыз.

Сонымен қатар, корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға аудиторлық тәуелсіздікке қатысты барлық қолданылатын әдеп талаптарын сақтау туралы мәлімдеме береміз және оларды аудитордың тәуелсіздігіне негізді түрде әсер ететін деп санауға болатын барлық мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайда қабылданған сақтық шаралары туралы хабардар етеміз.

Мухаметжанова Ж.Т.
Аудитор

Аудитордың біліктілік куәлігі
1996 жылғы 29 сәуірдегі № 236

2024 жылғы 23 сәуір
Алматы қ.

Слаббекова Р.Ж.
Бас директор
«Concord» тәуелсіз аудиторлық компаниясы»
ЖШС
Аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия: Қазақстан
Республикасының Қаржы министрлігі 2012
жылғы 05 наурызда берген МФЮ-2 сериялы
№0000084

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП

(мың қазақстандық теңге)

	Еск.	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)	2021 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	5	2 711 655	3 380 979	2 002 902
Кредит мекемелеріндегі қаражат	6	1 101 348	46 570	1 215 480
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		212 944	278 186	252 171
Баска активтер	7	98 544	133 852	82 915
Баска жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтері	8	11 028 020	9 141 536	10 094 795
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	9	234 519	60 158	31 694
Шегерілетін қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	10	1 210 444	629 140	1 548 703
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	11	995 923	965 286	919 802
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	12	49 377	45 081	59 044
БАРЛЫҚ АКТИВТЕР		17 642 774	14 680 788	16 207 506
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ				
Баска міндеттемелер	13	360 754	191 451	200 920
Инвестициялық шарттар бойынша міндеттемелер		-	-	1 092 943
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	9	13 161 816	10 896 133	11 964 109
Бағалау міндеттемелері	14	260 247	182 226	205 221
Жалдау бойынша міндеттемелер	12	48 649	46 209	62 150
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	19	48 980	51 401	16 760
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР		13 880 446	11 367 420	13 542 103
Акционерлік капитал	15	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Негізгі құралдарды қайта бағалау резерві		403 944	341 756	307 778
Баска жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві	15	156 796	13 001	535 041
Баска жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің құнсыздану резерві	15	27 069	23 593	-
Бөлінбеген пайда		1 674 519	1 435 018	322 584
БАРЛЫҚ КАПИТАЛ		3 762 328	3 313 368	2 665 403
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ		17 642 774	14 680 788	16 207 506

Компанияның басқармасы атынан:

Конурбаев Е.Е.
Басқарма төрағасы

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

2024 жылғы 23 сәуір
Алматы қ.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП

(мың қазақстандық теңге)

	Еск.	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Сақтандыру бойынша түсім	16	17 443 888	17 020 297
Сақтандыру қызметтері шығыстары	16	(12 771 184)	(11 019 773)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	16	(2 669 637)	(4 076 802)
Сақтандыру қызметтерін көрсету нәтижесі		2 003 067	1 923 722
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептелген пайыздық кірістер	17	1 431 296	1 087 881
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінен таза пайда/(залал)	17	20 455	71
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайда	17	(52 533)	243 177
Таза инвестициялық кіріс		1 399 218	1 331 129
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша қаржылық шығыстар	16	(842 039)	(613 367)
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық кірістер		-	-
Сақтандыру бойынша таза қаржылық шығыстар		(842 039)	(613 367)
Таза сақтандыру және инвестициялық нәтиже		2 560 246	2 641 484
Басқа қаржылық шығыстар	12	(7 599)	(9 131)
Басқа операциялық шығындар	18	(1 979)	(1 410)
Күнсызданудан таза шығындар		995	476
		(29)	(30)
		202)	512)
		543	1 191
Салық салуға дейінгі пайда		450	365
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	19	(75 364)	(88 207)
Бір жылдағы таза пайда		468 086	1 103 158
Басқа жиынтық табыс			
Қайта жіктелген немесе кейіннен пайда немесе залал ретінде қайта жіктелуі ықтимал баптар:			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерінің әділ құнының таза өзгерісі	15	138 320	(500 958)
Пайда немесе шығын құрамына қайта жіктеу	15,1 7	8 951	2 511
<i>Болашақта пайда немесе залал ретінде қайта жіктелмейтін баптар</i>			
Кейінге қалдырылған салықты шегергендегі негізгі құралдарды қайта бағалаудан түскен пайда 18 401 мың теңге (2022 жылға: 10 814 мың теңге)		73 603	43 254
Корпоративтік табыс салығын шегергендегі өзге де жиынтық табыс/(залал)		220 874	(455 193)
Барлық бір жылдағы жиынтық табыс		688 960	647 965

Компанияның басқармасы атынан:

Конурбаев Е.Е.
Басқарма төрағасы

2024 жылғы 23 сәуір
Алматы қ.

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

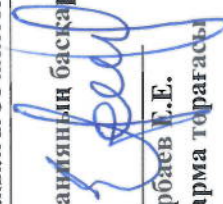
«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП

(мың қазақстандық теңге)

	Акционерлік капитал	Негізгі құралдарды қайта бағалау резерві	Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы	Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві	Бөлінбеген пайда	Барлық капитал
2021 жылғы 31 желтоқсан	1 500 000	307 778	535 041	-	4 239 238	6 582 057
ХҚЕС 17 колданудың ықпалы	-	-	-	-	(3 916 654)	(3 916 654)
2022 жылғы 1 қаңтар (қайта есептелген)	1 500 000	307 778	535 041	-	3 22 584	2 665 403
Бір жылдағы таза пайда	-	-	-	-	1 103 158	1 103 158
Басқа жиынтық табыс	-	43 254	(522 040)	23 593	-	(455 193)
Барлық жиынтық табыс	-	43 254	(522 040)	23 593	1 103 158	647 965
Осыған дейін қайта бағаланған негізгі құралдардың тозуы мен шығуы нәтижесінде негізгі құралдарды қайта бағалау резервін есептен шығару	-	(9 276)	-	-	9 276	-
2022 жылғы 31 желтоқсан	1 500 000	341 756	13 001	23 593	1 435 018	3 313 368
Бір жылдағы таза пайда	-	-	-	-	468 086	468 086
Басқа жиынтық табыс	-	73 603	143 795	3 476	-	220 874
Барлық жиынтық табыс	-	73 603	143 795	3 476	468 086	688 960
Осыған дейін қайта бағаланған негізгі құралдардың тозуы мен шығуы нәтижесінде негізгі құралдарды қайта бағалау резервін есептен шығару	-	(11 415)	-	-	11 415	-
Дивидендтер төлеу (15 ескертпе)	-	-	-	-	(240 000)	(240 000)
2023 жылғы 31 желтоқсан	1 500 000	403 944	156 796	27 069	1 674 519	3 762 328

Компанияның басқармасы атынан:

Конурбаев Г.Е.
Басқарма төрағасы
2024 жылғы 23 сәуір

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСТАРЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП**

(мың қазақстандық теңге)

	Еск.	2023 жыл	2022 жыл
Операциялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Сақтандыру шарттары және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттары бойынша алынған сақтандыру сыйлықақылары	9	19 619 283	15 516 595
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	10	(3 213 127)	(3 156 395)
Сақтандыру шарттары және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген төлемдер	9	(7 320 517)	(5 769 008)
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандырушы өтеген сомалар	10	74 881	102 362
Аквизициялық ақша ағындарын төлеу	9	(4 119 379)	(3 301 229)
Кері РЕПО операциялары және басқа қысқа мерзімді ЦБ		(1 164 306)	990 747
Алынған пайыздар		1 134 431	958 469
Басқа әкімшілік және операциялық шығыстарды төлеу		(3 305 980)	(4 774 878)
Төленген корпоративтік табыс салығы		(14 168)	(161 525)
Операциялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттың таза ағыны		1 691 118	405 138
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Салымдарды орналастыру		(407 060)	1 458 400
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алуға байланысты төлемдер	11	(64 429)	(104 601)
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін сату және өтеуден түсетін түсімдер		113 425	836 482
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін сатып алумен байланысты төлемдер		(1 700 699)	(4 162)
Инвестициялық қызметтен ақшалай қаражаттың таза ағыны		(2 058 763)	2 186 119
Қаржылық қызметтен түсетін ақша ағындары			
Тура РЕПО келісімдері бойынша өтеу		-	(1 113 462)
Дивидендтер төлеу (7 876 мың теңге салықты шегергенде)	15	(232 124)	-
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу	12	(42 697)	(79 978)
Қаржы қызметінен ақшалай қаражаттың таза ағыны		(274 821)	(1 193 440)
Ақша қаражаттарының таза өзгерісі		(642 466)	1 397 817
Шетел валютасы бағамының теңгеге қатысты өзгерістерінің әсері шамасы		(21 027)	(24 751)
Жыл басындағы ақша қаражаттарының және олардың баламаларының қалдығы	5	3 371 208	1 998 142
Жыл соңындағы ақша қаражаттары мен олардың баламаларының қалдығы	5	2 707 715	3 371 208

Компанияның басқармасы атынан:

Конурбаев Е.Е.
Басқарма төрағасы

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

2024 жылғы 23 сәуір
Алматы қ.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Мұнай сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - «Компания») Қазақстан Республикасында 1996 жылы бастапқыда «АстықИнстрах» сақтандыру компаниясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі ретінде құрылды. 1999 жылы 21 қаңтарда Компания «Мұнай сақтандыру компаниясы» ашық акционерлік қоғамы болып қайта тіркелді. 2005 жылғы 21 мамырда Компания Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде айқындалған мағынада Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам болып қайта тіркелді.

Компанияның Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі берген 2023 жылғы 13 қарашадағы (Лицензия алғаш рет 2001 жылғы 29 наурызда алынған), сақтандыру мен қайта сақтандырудың келесі сыныптары бойынша «Жалпы сақтандыру» саласы бойынша қызметті жүзеге асыруға № 2.1.26 лицензиясы бар:

- сақтандырудың ерікті нысанында: жазатайым оқиғалардан сақтандыру және ауырған жағдайда сақтандыру; Қазақстан Республикасы «Сақтандыру қызметі туралы» Заңының 6-бабы 3-тармағының 3)-7) тармақшаларында көрсетілген сыныптарды қоспағанда, мүлкті залалдан сақтандыру, автомобиль, теміржол, әуе, су көліктерін сақтандыру, жүктерді сақтандыру және т.б.;

- сақтандырудың міндетті нысанында: көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, экологиялық сақтандыру және туристерді сақтандыру;

- қайта сақтандыру қызметі

Компанияның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Семей қаласы, Абай облысы, Қабанбай батыр көшесі, 26 үй, пошта индексі 071400.

Компанияның нақты мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Алмағұл шағын ауданы, 15А үй, пошта индексі 050060.

Компанияның Қазақстан Республикасында 17 филиалы бар.

2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компания акционерлері келесі түрде болды:

Акционерлер	Үлесі
Альжанов Тлек Кабыкенович	75,94%
Апенко Сергей Сергеевич	9,99%
Альжанова Шынар Танирбергеновна	9,99%
Альжанова Татьяна Муратовна	3,93%
Басқалар	0,15%
	100%

Компанияның түпкілікті бенефициарлық меншік иесі Қазақстан Республикасының азаматы Альжанов Тлек Кабыкенович болып табылады.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУДЫҢ НЕГІЗГІ ҰСТАНЫМДАРЫ

ХҚЕС сәйкестігі туралы өтініш

Қосымша ұсынылып отырған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының («ХҚЕС») талаптарына сәйкес дайындалды.

Осы қаржылық есептілік Компания өз қызметін жақын болашақта үздіксіз жұмыс істейтін кәсіпорын ретінде жалғастырады деген болжам бойынша дайындалды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Құнын анықтауға арналған база

Осы қаржылық есептілік мыналарды қоспағанда, тарихи құн негізінде дайындалды: басқа жиынтық табыс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері, сондай-ақ жер мен ғимараттар әділ құн бойынша көрсетіледі.

Әділ құны активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында әдеттегідей жасалған мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға болып табылады. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру туралы мәміле болып жатқанын көрсетеді:

- немесе осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- немесе, негізгі нарық болмаған жағдайда, осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Мерзімді негізде қаржылық есептілікте танылатын активтер мен міндеттемелер жағдайында Компания әрбір есепті кезеңнің соңына жіктеуді (жалпы алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайта талдап, бағынышсаты көздерінің деңгейлері арасындағы аудару фактісін анықтайды.

Компания негізгі немесе ең қолайлы нарыққа қол жеткізуі керек. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын анықтау барысында пайдаланатын жорамалдарды пайдаланып бағаланады, бұл жағдайда нарық қатысушылары өз мүддесі үшін әрекет етеді деп болжанады. Әділ құны қаржылық есептілікте бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер 21-ескертпеде сипатталған әділ құн көздерінің бағынышсатысы шеңберінде ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде жіктеледі, олар жалпы әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылады.

Функционалдық валюта және есептілікті тапсыру валютасы

Компанияның функционалдық валютасы теңге болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болғандықтан, компания жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін соған байланысты жағдайларды жақсы көрсетеді. Теңге аталған қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Қаржылық есептіліктің барлық деректері басқаша көрсетілген жағдайларды қоспағанда, мың теңгеге дейінгі дәлдікпен дөңгелектенеді.

Есептеу ұстанымы

Қаржылық есептілік есептеу принципіне сәйкес дайындалды, оған сәйкес шаруашылық операциялар мен оқиғалардың нәтижелері төлем уақытына қарамастан жасалған факті бойынша танылады. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік есепте көрсетіледі және олар жататын кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

Қызметтің үздіксіздігі ұстанымы

Қаржылық есептілік Компания Қызметтің үздіксіздігі ұстанымын ұстанатын болады деген болжамға сүйене отырып, ХҚЕС сәйкес әзірленген. Бұл жақын болашақта қарапайым экономикалық қызмет барысында активтерді сатуды және міндеттемелерді өтеуді қамтиды.

Басшылық тарату немесе қызмет ауқымын айтарлықтай қысқарту қажеттілігін көрмейді және ниеттенбейді, Компания өзінің үздіксіз қызметін жалғастыра алады деп есептейді.

Қаржылық есептілік элементтерін тану

Компания өтімділік тәртібімен жалпы алғанда қаржылық жағдай туралы есептің баптарын ұсынады. Қаржылық жағдай туралы есеп (қысқа мерзімді) күнінен кейін 12 ай ішінде және қаржылық жағдай туралы есеп (ұзақ мерзімді) күнінен кейін 12 айдан астам уақыт ішінде өтеу немесе өтеу жөніндегі деректердің жіктелуі 22-ескертпеде берілген.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Қаржылық есептілік аталған қаржылық есептіліктің элементтері болып табылатын барлық активтер, міндеттемелер, капитал, кірістер мен шығыстарды желілік баптар түрінде қамтылады. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементтері олардың сипаттамаларын ескеріп, бір бапқа біріктірілуі мүмкін.

Болжамдарды, есептік бағалауларды және кәсіби пайымдауларды пайдалану

ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау компания басшылығынан есептілікте келтірілген активтер мен міндеттемелер сомасына, сондай-ақ компанияның есепті кезеңдегі кірістері мен шығыстарының сомасына әсер ететін бағалаулар мен болжамдарды әзірлеуді талап етеді, сол себепті, нақты нәтиже осы бағалаулардан басқа болуы мүмкін.

Нақты нәтижелермен сәйкес келмеуі сақтандыру талаптарын реттеу шығындары мен шығыстары бойынша резервтерге, қаржы құралдарының әділ құнын және жер мен ғимараттардың артық бағаланған құнын анықтауға байланысты болуы ықтимал.

Болжамдар мен олардың негізінде жасалған есептік бағалаулар оларды өзгерту қажеттілігі тұрғысынан тұрақты түрде талданады. Есептік бағалаулардағы өзгерістер осы бағалаулар қайта қаралған есепті кезеңде және көрсетілген өзгерістерден зардап шеккен барлық кейінгі кезеңдерде танылады.

Есептік бағалаудың белгісіздігінің аса маңызды жағдайлары және есеп саясатының ережелерін қолдану үдерісіндегі маңызды пайымдаулар туралы ақпарат келесі ескертпелерде берілген:

- 9-ескертпе - Шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер мен міндеттемелер
- 10-ескертпе- Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер
- 21-ескертпе-Қаржылық құралдардың әділ құны;
- 11-ескертпе-Жер мен ғимараттардың құнын қайта бағалау.

Төменде сипатталған есеп саясатының ережелері осы қаржылық есептілікте ұсынылған барлық есепті кезеңдерде дәйекті түрде қолданылды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсіндірулерге түсініктемелер мен түзетулер

Төменде компанияның қаржылық есептілігі шыққан күні шығарылған, бірақ әлі күшіне епбеген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсініктемелер ұсынылған. Компания осы стандарттарды, түзетулер мен түсініктемелерді, егер олар күшіне енген күннен бастап қолдануға ниетті.

ХҚЕС (IFRS) 16 – «Кері жалдау сату операциясы шеңберіндегі жалдау міндеттемесі» түзетулері

2022 жылдың қыркүйегінде ХҚЕС бойынша кеңес сатушы-жалға алушының сатушыда сақталатын пайдалану құқығына қатысты кез келген пайда немесе залал сомасын мойындауын болдырмау үшін сатушы-жалға алушы кері жалдау операциясынан туындайтын жалдау міндеттемесін бағалау кезінде пайдаланатын талаптарды нақтылайтын 16 ХҚЕС (IFRS) түзетулерін шығарды.

Түзетулер 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді және ХҚЕС (IFRS) 16 бастапқы қолданылған күнінен кейін жасалған кері жалдау сату мәмілелеріне ретроспективті түрде қолданылуы керек. Бұл факті жарияланған жағдайда мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі.

Бұл түзетулер компанияның қаржылық есептілігіне біршама әсер етпейді деп күтіледі.

ХҚЕС (IAS) 1 - «Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді деп жіктеу» түзетулері

2020 жылдың қаңтарында және 2022 жылдың қазанында ХҚЕС Кеңесі міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді деп жіктеуге қатысты талаптарды түсіндіретін 1 ХҚЕС (IAS) 69-76-тармақтарына түзетулер шығарды. Түзетулерде келесілер түсіндіріледі:

- міндеттемелерді реттеуді кейінге қалдыру құқығы нені білдіреді;
- міндеттемелерді реттеуді кейінге қалдыру құқығы есепті кезеңнің соңында болуы керек;

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

«Бір операциядан туындайтын активтер мен міндеттемелерге байланысты кейінге қалдырылған салық» - ХҚЕС (IAS) 12 түзетулері

«Пайдаға салынатын салықтар» ХҚЕС (IAS) 12 түзетулері бастапқы тануға қатысты алып тастауды қолдану шеңберін тарылтады, осы арқылы ол бұдан былай салық салынатын және шегерілетін уақыт айырмашылықтарының тең болуына әкелетін операцияларға, мысалы, объектілерді жалдау немесе пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелерге қатысты қолданылмайды.

Осы түзетулер компанияның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

«Халықаралық салық реформасы: Pillar II минтік ережелері» - ХҚЕС (IAS) 12 түзетулері

Түзетулер компанияларға экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының (ЭЫДҰ) халықаралық салық реформасы нәтижесінде туындайтын кейінге қалдырылған салықтарды есепке алудан уақытша босатуды ұсынады.

2023 жылдың 23 мамырында шығарылған түзетулер келесілерді қамтиды:

- заңнамаға Pillar II модельдік ережелерін енгізуге байланысты туындайтын кейінге қалдырылған салықтарды есепке алудан міндетті түрде уақытша босату; және
- жаңа заңнамаға жататын ұйымның қаржылық есептілігін пайдаланушыларға Pillar II сәйкес осы заңнамада көзделген табыс салығы оған қалай әсер ететінін жақсырақ түсінуге көмектесетін ақпаратты ашу талаптары, соның ішінде ол күшіне енгенге дейін.

Міндетті уақытша босату туралы түзету дереу күшіне енеді, дегенмен, пайдаланушыларға хабарлау үшін оны қолдану туралы хабарлау қажет. Ақпаратты ашу талаптарына келетін болсақ, олар 2023 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады, бірақ 2023 жылдың 31 желтоқсанында немесе осы күнге дейін аяқталатын аралық кезеңдерге қатысты қолданылмайды. Осы түзетулер компанияның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары»

2017 жылғы мамырда кеңес ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары» шығарды, сақтандыру шарттары үшін қаржылық есептіліктің жаңа кешенді стандарты - ХҚЕС (IFRS) 17, 2005 жылы шығарылған 4 «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС (IFRS) алдыңғы стандартын ауыстырады. Жаңа стандарт өмірді сақтандыруды, өмірді сақтандырудан басқа сақтандыруды, сондай-ақ тікелей сақтандыру мен қайта сақтандыруды қоса алғанда, сақтандыру шарттарының барлық түрлеріне қолданылады және осындай шарттар шығаратын ұйымдардың барлық түрлеріне, сондай-ақ бірнеше ерекшеліктерді қоспағанда, дискрециялық қатысу шарттары бар белгілі бір кепілдіктер мен қаржы құралдарына қолданылады. ХҚЕС (IFRS) 17 мақсаты сақтандырушылар үшін сақтандыру шарттарын есепке алудың неғұрлым тиімді және реттілікті моделін ұсыну болып табылады.

Негізінен жергілікті есеп саясатына негізделген 4 ХҚЕС (IFRS) талаптарынан айырмашылығы, ХҚЕС (IFRS) 17 барлық маңызды аспектілерді қамтитын жан-жақты есеп моделін ұсынады. Осы стандарт жалпы модельге негізделген және негізінен қысқа мерзімді шарттарға қолданылатын тікелей қатысу шарттары (ауыспалы сыйақы әдісі) және жеңілдетілген тәсіл (сыйлықақыны бөлуге негізделген тәсіл) бар сақтандыру шарттары үшін белгілі бір өзгерістермен толықтырылған.

Бұл стандарт компанияның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етті.

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания ХҚЕС (IFRS) 17 және ХҚЕС (IFRS) 9 қолдана бастады. Компания ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолдану қажеттілігінен уақытша босатуды пайдаланды, ол ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» сәйкес рұқсат етіледі және бұрын ХҚЕС (IFRS) 9 нұсқасын, оның ішінде қаржылық міндеттемелер бойынша пайда немесе залал сомаларын ұсынуға қойылатын талаптар 2023 жылғы 1 қаңтарға дейін басталатын жылдық кезеңдер үшін пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ұйымның қалауы бойынша қолданбаған.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

ХҚЕС (IFRS) 17 ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттарын» ауыстырады және 2023 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейінгі жылдық кезеңдерге қатысты қолданылады. Компания ХҚЕС (IFRS) 17 қолдану саласына жататын сақтандыру портфельдері үшін 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылдағы салыстырмалы ақпаратты қайта есептеді. Сәйкесінше, көрсетілген кезеңдегі салыстырмалы ақпарат 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы ақпаратпен салыстыруға болады. ХҚЕС (IFRS) 17 қолдануға байланысты туындайтын айырмашылықтар 2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша бөлінбеген пайда мен меншікті капитал резервтерінің құрамында танылды.

ХҚЕС (IFRS) 17 қолдану шеңбері ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» ұқсас. ХҚЕС (IFRS) 17 компания жасаған сақтандыру шарттарын және ұсталатын қайта сақтандыру шарттарын тану мен бағалаудың нақты принциптерін белгілейді.

Дегенмен, компания шығарған ХҚЕС (IFRS) 17 сақтандыру шарттары мен қайта сақтандыру шарттарын тану мен бағалаудың ерекше ұстанымдарын белгілейді.

(а) Компания шығарған және ұстайтын сақтандыру шарттарының жіктелуі

Компания сақтандыру шарттарын жіктейді және оларды келесі санаттардың біріне жатқызады:

- шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары;
- шегерілетін қайта сақтандыру шарттары;

Сақтандыру шарттарын сәйкестендіру критерийлері

Шығарылған шартты «сақтандыру шарты» ретінде жіктеу үшін Компания келесі шарттардың бір мезгілде орындалуын тексереді:

- шарт бойынша айтарлықтай сақтандыру тәуекелі беріледі және
- Шартта көрсетілген сақтандыру жағдайы сақтанушыға жағымсыз әсер етеді.

Екі Шартты бір мезгілде орындаған кезде Компания шартты «сақтандыру шарты» ретінде қарастырады.

Қайта сақтандыру шарттарын сәйкестендіру критерийлері

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары үшін Компания шығарылған сақтандыру шарттарымен бірдей өлшемдерді қолданады.

(б) Сақтандыру шарттарынан сақтандырылмаған құрамдас бөліктерді болу

Компания негізгі шарттан бөлінуі тиіс құрамдас бөліктердің болуына сақтандыру шарттарына талдау жүргізеді, атап айтқанда:

- бөлінетін кірістірілген туынды құралдар;
- инвестициялық құрамдас бөліктер;
- полис ұстаушыға сақтандыру шарты бойынша қызметтер болып табылмайтын айрықша тауарларды немесе қызметтерді беруге уәде береді.

(в) Шарттарды топтарға біріктіру

Компания сақтандыру және қайта сақтандыру шарттарының портфельдерін анықтау мақсатында шығарылған шарттар мен ұсталатын қайта сақтандыру шарттарын талдайды. Сақтандыру шарттарының портфелі ұқсас тәуекелдерге ұшыраған және бірлесіп басқарылатын шарттарды қамтиды.

Шарттардың бір портфеліне кіретін шарттар бастапқы тану жағдайында сипаттамаларға сәйкес топтастырылады және кейіннен бір топтан екінші топқа ауыстырылмайды:

- ауыр шарттар, егер бар болса – сақтандыру шарттарының ауыр тобы;
- кейіннен олардың ауыртпалыққа айналу ықтималдығының болмауымен сипатталатын шарттар, егер бар болса-сақтандыру шарттарының «кірісті» тобы;

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

- жоғарыдағы тармақшаларға жатпайды, бар болса – сақтандыру шарттарының «өзге» тобы.
Компания сақтандырудың басталу күні мен мерзімдері бойынша жылдық негізде когорттар құрады (бір жылдық бір когорта, екі жылдық екінші когорта және т.б.).

Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдерін бастапқы тану кезіндегі сипаттамалар негізінде келесі топтарға бөледі:

- таза пайдасы бар ұсталатын қайта сақтандыру шарттары;
- таза шығындар бар және таза пайда табудың біршама ықтималдығы жоқ ұсталатын қайта сақтандыру шарттары;
- ұсталатын қайта сақтандыру шарттары, олар бойынша таза шығындар бар және таза пайда алудың айтарлықтай ықтималдығы бар.

(г) *Шарттың қолданылу аясы*

Бастапқы тану күні

Шығарылған сақтандыру шарттары үшін сақтандыру шарттары тобын тану келесі күндердің ең ертесіне жүргізілуі керек:

- шарттар тобы бойынша қамту кезеңінің басталуы;
- шарттардың тиісті тобында полис ұстаушыдан бірінші төлемді төлеу мерзімі келетін күн; және
- ауыр келісімшарттар тобы үшін бұл топ ауыр болатын күн.

Егер төлем мерзімінің басталу күні шартта көрсетілмесе, онда бірінші төлемді төлеу мерзімі келетін күн полис ұстаушыдан алғашқы нақты төлем күні болып саналады.

Бірлескен сақтандыру және кіріс қайта сақтандыру шарттарына қолданылатын тәсілдер шығарылған сақтандыру шарттарына қолданылатын тәсілдерден ерекшеленбейді.

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары үшін Компания екі күннің ең ерте мерзіміне ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобын таниды:

- ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша қамту кезеңінің басталу күні; және
- егер компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының осы тобына кіретін тиісті қайта сақтандыру шарты осы күнге немесе оған дейін жасалған болса, компания ауыр базалық сақтандыру шарттарының тобын таниды күн.

Компания пропорционалды қамтуды қамтамасыз ететін ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобын тануды базалық сақтандыру шарты бастапқы танылған күнге дейін кейінге қалдырады, егер бұл күн ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы бойынша қамту мерзімінен кешірек болса.

(д) *Шығарылған шарттарды бағалау*

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің (активтердің) құрылымы

Сақтандыру шарттарының топтарын бағалау кезінде Компания сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің (активтердің, теріс мән болған жағдайда) екі блогын бағалайды:

- Пайда болған шығындар бойынша міндеттеме;
- Қамтудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме (ООҚ).

Шарттар тобы үшін бағалау моделін анықтау

Шарттар полис ұстаушының базалық баптардың нақты белгіленген пулының үлесіне қатысуын көздемейтіндіктен, Компания сақтандыру шарттарының топтарына қолданылуын бағалаудың екі моделін талдайды:

- Бағалаудың жалпы моделі (БЖМ);

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

- Сыйлықақыны бөлуге негізделген тәсіл (СБНТ).

СБНТ қолданылатын сақтандыру келісімшарттарының топтары үшін Компания ақша ағындарын құрудың күрделілігіне және бастапқы деректердің сапасына байланысты жеңілдетілген тәсілді жеке қолдану туралы шешім қабылдайды. СБНТ келесілер үшін қолдану мүмкін:

- әрқайсысының қамту мерзімі бір жыл немесе одан аз болатын шарттардан тұратын сақтандыру шарттарының топтары; немесе
- Компания сақтандыру шарттарының осы тобын өтеудің қалған бөлігі бойынша міндеттемені СБНТ сәйкес бағалау жалпы бағалау моделінің талаптарын қолдану негізінде жүргізілген бағалаудан айтарлықтай ерекшеленбейді деп негізді түрде күтетін сақтандыру шарттарының топтары.

БЖМ көмегімен шарттарды бағалау

СБНТ алғашқы танылуы

Бастапқы тану кезінде сақтандыру шарттары тобына қатысты танылатын міндеттемені (немесе активті) компания сома ретінде бағалайды:

- Келесі компоненттерден тұратын сақтандыру шарттарын орындау бойынша ақша ағындары:
- компанияның шарттардың талаптарын орындауына қарай туындайтын сақтандыру шарттары шеңберінде болашақ ақша ағындарын есептік бағалау;
- ақшаның уақытша құнын және болашақ ақша ағындарына байланысты қаржылық тәуекелдерді көрсетуге арналған түзетулер;
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету; және
- Шартта көзделген қызметтер үшін маржалар (МПДУ).

Біріккен Ұлттар Ұйымының кейінгі бағасы

Бастапқы танудан кейін компания ҚОӘБ-ны әр есепті күнге қайта бағалайды:

- болашақ кезеңдерде шарт бойынша берілетін сақтандыруға жататын шарттарды орындау бойынша ақша ағындары, плюс
- Есепті күнге бағаланған МПДУ.

Болашақ ақша ағындарын бағалау ең жақсы бағалау бойынша ағымдағы болжамдарға сәйкес әрбір есепті күнге қайта қаралады. Сол сияқты, қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетуі компанияның ағымдағы бағалауларына сәйкес бағаланады.

Компания шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын түзету кезінде туындайтын бағалау айырмашылықтарын ескере отырып, әрбір есепті күнге МПДҚ-ны қайта есептейді

ОВУДЫҢ алғашқы танылуы

ОВУ есепті күнге өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын қамтиды және мыналардан тұрады:

- болашақ ақша ағындарын бағалау;
- ақшаның уақытша құнын және болашақ ақша ағындарымен байланысты қаржылық тәуекелдерді көрсету үшін түзетулер; және
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету.

Кейінгі ОВУ

ОВУ-ны кейінгі бағалау есепті күндегі ағымдағы болжамдарға негізделген. ОВУ тану кезітрліген залалдар бойынша сақтандыру қызметтері бойынша шығыстар ретінде ұсынылады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Компания артықшылықтар берілгеннен кейін немесе пайда беру міндеттемесі жоқ екені белгілі болғаннан кейін ОВУ-ны тануды тоқтатады.

ПОРП көмегімен шарттарды бағалау

СБНТ алғашқы танылуы

ПОРП қолданған кезде Компания, Егер фактілер мен жағдайлар басқаша көрсетпесе, шарттар бастапқы тану кезінде ауыр емес деп санайды.

Бастапқы тану кезінде компания ООП-ты келесідей бағалайды:

- бастапқы тану сәтінде, олар болған кезде алынған сыйлықақылар;
- сақтандыру шарттарының осы тобына жатқызылған осы күнге арналған аквизициялық ақша ағындарын шегергенде; және
- осы күнге аквизициялық ақша ағындарына қатысты кез келген активті және шарттардың осы тобына байланысты ақша ағындарына қатысты бұрын танылған кез келген басқа активті немесе міндеттемені тануды тоқтату нәтижесінде туындайтын кез келген соманы қосу немесе алып тастау.

Біріккен Ұлттар Ұйымының кейінгі бағасы

Әрбір есепті күнге Компания ООП-ты қайта бағалайды. Компания ҚОҚ-дан сомаларды жүйелі түрде босатады және оларды пайда немесе залал туралы есепте және басқа да жиынтық табыста сақтандыру кірісі ретінде таниды.

ОВУДЫҢ алғашқы танылуы

Бағалаудың жалпы моделіне ұқсас, сыйлықақыны бөлуге негізделген тәсіл шеңберінде ОВУ пайда болған шығындарға қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының құрамында танылады. Компания пайда болған мәлімделген шығындар, сондай-ақ пайда болған, бірақ әлі мәлімделмеген шығындар бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарына төлемдерді қосады.

ОВУ-ны кейінгі бағалау

Компания жалпы бағалау моделінің талаптарына сәйкес ОВУ-ны кейінгі бағалауды жүргізеді.

(е) Ұсталатын қайта сақтандыру шарттарын бағалау

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы үшін бағалау моделін айқындау

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы үшін бағалау моделін анықтау кезінде Компания сақтандыру шарттары тобына қолданылуына бағалаудың екі моделін талдайды: бағалаудың жалпы моделі (ОМО) және сыйлықақыны бөлуге негізделген тәсіл (ППП).

ПОРП қолданылатын қайта сақтандыру келісімшарттарының топтары үшін Компания ақша ағындарын құрудың күрделілігіне және деректер сапасына байланысты жеңілдетілген тәсілді жеке қолдану туралы шешім қабылдайды. Егер топтың әрекеті басталған кезде РРР қолдану мүмкін:

- ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобындағы әрбір шартты жабу кезеңі бір жыл немесе одан азды құрайды;
- Компания ППП-ға сәйкес бағалау ОМО талаптарын қолдану негізінде жүргізілген бағалаудан айтарлықтай ерекшеленбейді деп негізді түрде күтеді.

Барлық ұсталатын қайта сақтандыру шарттары үшін ППП қолдану аясынан тыс немесе олар үшін ППП-ны пайдаланбау туралы шешім қабылданған, Компания ОМО қолданады.

(ж) Шығындарды жіктеу және болу принциптері

Компания пайда болған шығындарды келесі функционалды бағыттардың біріне талдайды және жатқызады:

- Аквизициялық ақша ағындары;
- Саясатты жүргізу және қызмет көрсету шығындары;

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

- Сақтандыру шығындарын реттеуге арналған шығыстар;
- Алдыңғы функционалдық салаларға жатқызылмаған басқа операциялық шығыстар.
Компания алғашқы үш функционалдық салаға қатысты шығындарды сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындауға тікелей байланысты шығыстар ретінде қарастырады, ал соңғы функционалдық салаға қатысты шығыстар сақтандыру шарттарының портфеліне тікелей жатқызуға болмайтын шығыстар ретінде қарастырылады.

(3) ХҚЕС (IFRS) қолданудың әсері 17

Өтпелі күнге, 2022 жылғы 1 қаңтарда, Компания:

- өзгертілген ретроспективті тәсілді қолдана отырып, сақтандыру шарттарының Әрбір тобын анықтады, мойындады және бағалады;
- сақтандыру активтерінің аквизикалық ақша ағындары үшін активтерді ХҚЕС (IFRS) 17 әрдайым қолданылғандай анықтады, мойындады және бағалады, тек ұйым өтпелі күнге дейін активтің өтелуін бағалауды жүзеге асыруға міндетті емес. Өтпелі күнге өтемақыны бағалау жүргізілді және құнсызданудан залал анықталған жоқ;
- егер 17 ХҚЕС (IFRS) әрқашан қолданылса, жоқ болатын қалдықтарды тануды тоқтатты;
- нәтижесінде меншікті капитал құрамындағы таза айырмашылықты мойындады.

ХҚЕС қабылдаудың (IFRS) 17, ХҚЕС тануды тоқтатудың (IFRS) 4 2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепке әсерін талдау мыналар:

	2021 жылғы 31 желтоқсанда ғы ХҚЕС (IFRS) 4 сәйкес деректер	ХҚЕС (IFRS) сәйкес қайта есептеу 17	2022 жылғы 1 қаңтарға арналған 17 ХҚЕС (IFRS) сәйкес деректер
Активтер			
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша дебиторлық берешек	1 271 565	(1 271 565)	-
Сақтандыру шарттары бойынша резервтердегі қайта сақтандырушылардың үлесі	2 303 279	(2 303 279)	-
Тарту бойынша кейінге қалдырылған шығыстар	1 072 436	(1 072 436)	-
ХҚЕС (IFRS) сәйкес сақтандыру шарттарының және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша активтер 17	-	31 694	31 694
ХҚЕС (IFRS) сәйкес ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша активтер 17	-	1 548 703	1 548 703
Міндеттемелер			
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша міндеттемелер	1 176 043	(1 176 043)	-
Сақтандыру шарттары бойынша резервтер	10 057 834	(10 057 834)	-
ХҚЕС (IFRS) сәйкес сақтандыру шарттарының және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша міндеттемелер 17	-	11 125 677	11 125 677
Инвестициялық шарттар бойынша міндеттемелер	-	1 092 943	1 092 943
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	17 234	16 760	33 994
Капитал			
Бөлінбеген пайда	4 239 238	(3 916 654)	322 584
- ХҚЕС (IFRS) бастапқы қолданудың әсері 17	-	(3 916 654)	-

17 ХҚЕС-ке (IFRS) көшу кезінде Компания өзгертілген ретроспективті тәсілді қолданды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

Өзгертілген ретроспективті тәсіл

Компания белгілі бір келісімшарттар топтары үшін өзгертілген ретроспективті тәсілді қолданды, өйткені ол ауысқанға дейін әр түрлі когорттарға қатысты шарттарын есепке алу мақсатында бір топқа топтастырды. Осы портфельдерге көшу кезінде толық ретроспективті тәсілді қолдану компания үшін мүмкін емес деп танылды, өйткені актуарлық бағалау туралы есептерден бар өнімдер бойынша барлық қажетті тарихи деректерді алу мүмкін болмады. Оның орнына, компания толық ретроспективті әдісті қолдану арқылы алуға болатын нәтижелерге қол жеткізу үшін қолданыстағы есеп беру жүйелерінен негізделген және расталған ақпаратты пайдаланды.

Сонымен қатар, компания өзгертілген ретроспективті әдісті қолдана отырып, бір жылдан астам уақыт ішінде шығарылған шарттарды топтарға біріктірді. Бұл келісімшарттарды тек бір жылдан астам уақыт ішінде шығарылған топтарға біріктіру үшін растайтын ақпараттың болмауына байланысты жасалды.

Компания ауысу күнінде МПДУ компонентін немесе ОР құрамындағы шығын компонентін анықтау үшін өзгертілген ретроспективті тәсілді жеңілдетуді қолдануды шешті.

Компания осы келісімшарттар тобы үшін бастапқы тану кезінде МПДУ анықтау үшін келесі процедураны қолданды:

- Бастапқы тану күніндегі болжамды болашақ ақша ағындары бастапқы тану күніндегі күтілетін болашақ ақша ағындарының сомасы ретінде анықталды
- Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді бағалау қолда бар деректер бойынша (ауысу күніне) айқындалды.

Өтпелі күнгі МПДУ қосымша жолдармен анықталды:

- МПДҚ бойынша пайыздарды есептеу үшін бастапқы тану кезінде анықталған өзгертілген дисконттау мөлшерлемелерін пайдалану;
- өтпелі күнге дейін Қызметтерді беру салдарынан пайда немесе залал құрамында танылған МПДУ шамасын осы күнге қалған қамту бірліктерін және өтпелі күнге дейінгі шарттар тобы бойынша берілген жабу бірліктерін салыстыру жолымен айқындау.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзгертілген ретроспективті тәсілді қолдана отырып, өтпелі күнге бағаланған сақтандыру шарттарының топтары көрсеткен есепті кезеңдегі МПДҚ және сақтандыру бойынша түсімге әсері:

	Өзгертілген - ретроспективті тәсілді қолдана отырып бағаланған шарттар	Әділ күн негізінде тәсілді қолдана отырып бағаланған шарттар	Барлығы
31.12.2022 жылға арналған МПДУ	1 522 693	-	1 522 693
Ағымдағы кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, соның ішінде:			
- көрсетілген қызметтерді көрсету мақсатында пайда немесе залал құрамында танылған МПДУ шамасы	(5 498 352)	-	(5 498 352)
Болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, соның ішінде:			
- бастапқыда есепті кезеңде танылған сақтандыру шарттарының және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттарының әсері	6 483 953	-	6 483 953
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзететін бағалардың өзгеруі	-	-	-
Сақтандыру операциялары бойынша нәтиже	985 601	-	985 601
Сақтандыру шарттары бойынша қаржылық шығыстар	265 412	-	265 412
Басқа өзгерістер	-	-	-
Барлығы кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсетілген	1 251 013	-	1 251 013
31.12.2023 жылға арналған МПДУ	2 773 706	-	2 773 706

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

	Өзгертілген - ретроспективті тәсілді қолдана отырып бағаланған шарттар	Әділ құн негізінде тәсілді қолдана отырып бағаланған шарттар	Барлығы
31.12.2021 жылға арналған МПДУ	2 393 931	-	2 393 931
Ағымдағы кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, соның ішінде: - танылған МПДУ шамасы көрсетілген қызметтерді көрсету мақсатында пайда немесе залал құрамында	(5 604 857)	-	(5 604 857)
Болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, соның ішінде: - бастапқыда есепті кезеңде танылған сақтандыру шарттарының және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттарының әсері - шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзететін бағалардың өзгеруі	4 531 634	-	4 531 634
Сақтандыру операциялары бойынша нәтиже	(1 073 223)		(1 073 223)
Сақтандыру шарттарының және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша сақтандыру бойынша қаржылық шығыстар (кірістер)	201 985	-	201 985
Басқа өзгерістер	-	-	-
Барлығы кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсетілген	(871 238)	-	(871 238)
31.12.2022 жылға арналған МПДУ	1 522 693	-	1 522 693

ХҚЕС (IFRS) 9 «қаржы құралдары»

ХҚЕС (IFRS) 9 39 «қаржы құралдары: тану және бағалау» ХҚЕС (IAS) ауыстырады. Компания ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолдану қажеттілігінен уақытша босатуды пайдаланды, ол ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» сәйкес рұқсат етіледі және бұрын ХҚЕС (IFRS) 9 нұсқасын, оның ішінде қаржылық міндеттемелер бойынша пайда немесе залал сомаларын ұсынуға қойылатын талаптар 2023 жылғы 1 қаңтарға дейін басталатын жылдық кезеңдер үшін пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ұйымның қалауы бойынша қолданбаған.

Компания 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылдағы салыстырмалы ақпаратты ХҚЕС (IFRS) қолдану саласына жататын қаржы құралдары үшін қайта есептеді 9. Демек, көрсетілген кезеңдегі салыстырмалы ақпарат 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы ақпаратпен салыстыруға болады.

(А) жіктеу және бағалау

ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес, «тек негізгі қарыздың негізгі сомасы және негізгі қарыздың өтелмеген бөлігінің пайыздық төлемдері» (SPPI) сынағына сәйкес келмейтін барлық қарыздық қаржылық активтер бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын (SSPU) арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер ретінде жіктеледі. Осы критерийге сәйкес, «негізгі несиелік келісімнің» анықтамасына сәйкес келмейтін борыштық құралдар, мысалы, айырбастаудың кіріктірілген мүмкіндігі бар құралдар немесе егер пайыздық төлемдер басқа айнымалылар бойынша индекстелген болса, мысалы, борышкер қызметінің нәтижелері бойынша, СПУ бойынша бағаланады. SPPI тестіне сәйкес келетін борыштық қаржылық активтер үшін бастапқы тану кезіндегі жіктеу осы құралдар басқарылатын бизнес-модель негізінде анықталады:

- шартта көзделген ақша ағындарын алу мақсатында ұсталатын құралдар амортизацияланған күн бойынша бағаланады;

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

- шартта көзделген ақша ағындарын алу және сату мақсатында ұсталатын құралдар басқа жиынтық кіріс (СССД) арқылы әділ құны бойынша бағаланатын болып жіктеледі;
- сауда-саттық қаржылық активтерін қоса алғанда, басқа мақсаттар үшін ұсталатын құралдар пайда немесе залал (SSPU) арқылы әділ құны бойынша бағаланады деп жіктеледі.

Үлестік қаржы активтерін бастапқы тану кезінде, өз қалауы бойынша, кейіннен күшін жою құқығынсыз, құралды СССРД бойынша бағаланатын ретінде жіктеу туралы шешім қабылданған жағдайларды қоспағанда, ССП арқылы бағаланатын ретінде жіктеу талап етіледі. ССПСД бойынша бағаланатын ретінде жіктелген үлестік инвестициялар үшін дивидендтік кірістерден басқа барлық іске асырылған және іске асырылмаған кірістер мен шығыстар пайда немесе шығын құрамына одан әрі қайта жіктеу құқығынсыз басқа жиынтық кірістің құрамында танылады.

Қаржылық міндеттемелерді жіктеу және бағалау қолданыстағы ХҚЕС (IAS) 39 талаптарымен салыстырғанда негізінен өзгеріссіз қалады. Туынды қаржы құралдары СПУ бойынша бағалауды жалғастырады. Кірістірілген туынды құралдар енді негізгі қаржылық активтен бөлінбейді.

(б) құнсыздану

ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану компанияның қаржылық активтер бойынша құнсызданудан болған залалдарды есепке алу тәртібін түбегейлі өзгертеді, олар ХҚЕС (IAS) 39 көзделген келтірілген залалдар моделінің орнына болжамды күтілетін кредиттік залалдар моделі (ЖББ) негізінде есептеледі.

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания ССП бойынша бағаланбайтын барлық қаржы активтері, сондай-ақ қарыздар беру жөніндегі міндеттемелер және қаржылық кепілдік шарттары бойынша СБШ бойынша бағалау резервін таниды. ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес құнсыздануға қатысты талаптар үлестік құралдарға қатысты қолданылмайды.

Бағалау резерві бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюын қоспағанда, келесі 12 ай ішінде дефолт ықтималдығына байланысты ОК негізінде бағаланады. Егер қаржы активі сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған активтің анықтамасын қанағаттандырса, бағалау резерві активтің қолданылу мерзімі ішінде ОК-ның өзгеруі негізінде бағаланады.

(в) ХҚЕС (IFRS) 9 қолданудың әсері

Төменде ХҚЕС (IFRS) 9 қолданудың 2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепке және жинақталған шығындарға, соның ішінде ХҚЕС (IAS) 39-дағы кредиттік шығындар моделін ХҚЕС (IFRS) 9-дағы ОК моделіне ауыстыру салдарын қоса алғанда әсері келтірілген. 2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ХҚЕС (IAS) 39-ға сәйкес ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес көрсетілген сальдомен бағаланған қаржы активтерінің баланстық құнының негізгі өзгерістерінің әсері мынадай:

	ХҚЕС (IAS) 39			Қайта бағалау, жсарайды	ХҚЕС (IFRS) 9	
	Категория	Сомасы	Жарнама-сификация		Сомасы	Санат
Қаржылық активтер						
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	қарыздар және ЖЗ ¹	2 002 902	-	-	2 002 902	амортизацияланған күн бойынша
Кредит мекемелеріндегі қаражат	қарыздар мен ЖҚ	1 215 480	-	-	1 215 480	амортизацияланған күн бойынша
СССДС бойынша бағаланатын қаржы активтері ²	сату үшін	10 094 796	-	-	10 094 796	ССПСД
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша дебиторлық берешек	қарыздар мен ЖҚ	1 271 565	(1 271 565)	-	-	амортизацияланған күн бойынша
Басқа активтер	басқа ЖҚ	87 649	(4 734)	-	82 915	амортизацияланған күн бойынша
Қаржы активтерінің жиыны		14 672 392	(1 276 299)	-	13 396 093	

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

¹ қарыздар мен ЖҚ - қарыздар және дебиторлық берешек

² ССПСД - басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн

2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ХҚЕС (IAS) 39 сәйкес ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес көрсетілген сальдомен бағаланған қаржы активтерінің баланстық құнының негізгі өзгерістерінің әсері айтарлықтай болған жоқ және тек ауысу күніндегі баптарды қайта жіктеу мәселелеріне ғана қатысты болды. Компания осы сомалардың маңыздылығына байланысты көрсетілген күнге қаржы құралдары бойынша танымауға шешім қабылдады.

Қайта жіктеу

Қарыздар, дебиторлық берешек, ақша қаражаттары және олардың баламалары амортизацияланатын құн бойынша бағаланатын қаржы активтері санатына, ал сату үшін қолда бар Инвестициялар СССД бойынша бағаланатын қаржы активтері санатына қайта жіктелді. Атаулар ХҚЕС (IFRS) 9 көшуге байланысты өзгертілді.

Шетел валютасындағы операциялар

Шетел валютасындағы операцияларды компания бастапқыда олардың функционалдық валютасында операция тану критерийлерін қанағаттандыратын күні қолданылатын спот-бағам бойынша есепке алады. Шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер Қазақстан қор биржасы (бұдан әрі мәтін бойынша – «ҚКБ») белгілеген және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі мәтін бойынша – «ҚРҰБ») жариялаған есепті күнге қолданыста болған ресми бағам бойынша қайта есептеледі. Барлық айырмашылықтар пайда немесе шығын құрамында көрінеді.

Шетел валютасындағы Тарихи құн негізінде бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасындағы әділ құн бойынша бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құн айқындалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Әділ құны бойынша бағаланатын ақшалай емес баптарды қайта есептеу кезінде туындайтын пайда немесе залал баптың әділ құнының өзгеруінен болған пайданы немесе залалды тану қағидаттарына сәйкес ескеріледі.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілікті дайындау кезінде Компания келесі валюта бағамдарын пайдаланды:

Валюта	2023 жыл	2022 жыл
1 АҚШ доллары	454,56	462,65
1 ЕВРО	502,24	492,86
1 Ресей рублі	5,06	6,43

Әділ құнды бағалау

Компания әділ құн бойынша өзге жиынтық кіріс («ӘҚЖК») арқылы және әділ құн бойынша пайда немесе залал («ССП») арқылы, әрбір есепті күнге әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын бағалайды.

Әділ құн-бұл активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында әдеттегідей жасалған мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру туралы мәміле болып жатқанын көрсетеді:

- немесе осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- немесе, негізгі нарық болмаған жағдайда, осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Мерзімді негізде қаржылық есептілікте танылатын активтер мен міндеттемелер жағдайында Компания әрбір есепті кезеңнің соңына жіктеуді (жалпы алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайта талдап, бағынышсаты көздерінің деңгейлері арасындағы аудару фактісін анықтайды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Сақтандыру шарттары

Сақтандыру шарты-бір Тарап (шығарған Тарап) екінші тараптан (полис ұстаушыдан) Елеулі сақтандыру тәуекелін өзіне қабылдайтын, полис ұстаушыға өтемақы беруге келісетін, егер оның басталуына сенімділік болмаған белгілі бір болашақ оқиға (сақтандыру жағдайы) полис ұстаушы үшін жағымсыз салдарға әкеп соқтыратын болса, шарт.

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания сақтандыру және қайта сақтандыру шарттарының топтарын анықтау мақсатында шығарылған шарттар мен ұсталатын қайта сақтандыру шарттарын талдайды. Сақтандыру шарттары тобына ұқсас тәуекелдерге ұшыраған және бірлесіп басқарылатын шарттар кіреді. Шарттардың бір тобына кіретін шарттар бастапқы тану кезінде мынадай сипаттамаларға сәйкес бөлінеді және кейіннен бір топтан екінші топқа ауыстырылуға жатпайды:

- бастапқы тану кезінде (болған жағдайда) ауыртпалық болып табылатын шарттар;
- ықтималдығы аз шарттар бастапқы танылғаннан кейін (бар болса) ауыртпалық түсіруі мүмкін;
- портфельдегі басқа шарттар (бар болса).

Компания Шарттың шығарылған күні негізінде топтарды жылдық негізде қалыптастырады. Компания шығарылым күнін Шарттың басталу күніне тең қабылдады.

Компания сақтандыру шарттарының келесі топтарын анықтайды:

- Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру;
- Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру;
- Ерікті медициналық сақтандыру;
- Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру;
- Мүлікті ерікті сақтандыру;
- Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру;
- Басқа өнімдер.

Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдерін бастапқы тану кезіндегі сипаттамалар негізінде келесі топтарға бөледі:

- таза пайдасы бар ұсталатын қайта сақтандыру шарттары;
- таза шығындар бар және таза пайда табудың біршама ықтималдығы жоқ ұсталатын қайта сақтандыру шарттары;
- ұсталатын қайта сақтандыру шарттары, олар бойынша таза шығындар бар және таза пайда алудың айтарлықтай ықтималдығы бар.

Компания шарттарды жіктейді және оларды келесі санаттардың біріне жатқызады:

- шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары;
- шегерілетін қайта сақтандыру шарттары;

Бағалау моделі

Компания сақтандыру шарттарын жалпы модельге (ЖСМ) сәйкес бағалайды. Жалпы модельге сәйкес компания бастапқы тану кезінде келісімшарттар тобын жалпы сома бойынша бағалайды:

(а) болашақ ақша ағындарының шамалары (FCF), оның ішінде: ықтималдылықты ескеріп есептелген осындай ағындарды бағалау, уақыттағы ақшаның құнын көрсететін түзету (TVM), болашақта осындай ақша ағындарымен байланысты қаржылық тәуекелдер және қаржылық емес тәуекелді ескере отырып тәуекелдерді түзету;

(б) келісімшарттық маржа (CSM).

Бастапқы тану кезінде таза шығуды білдіретін міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары тікелей шығын ретінде танылады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Кейіннен бағалау кезінде әрбір есепті кезеңнің соңындағы сақтандыру шарттары тобының баланстық құны қалған сақтандыру өтемі бойынша міндеттемелердің (СӨМ) және келтірілген залалдар бойынша міндеттемелердің (СӨМ) сомасын құрайды. Қалған сақтандыру бойынша міндеттемелерге болашақ қызметтерге қатысты FCF және осы күнге арналған топтың CSM кіреді. Шығындар бойынша міндеттемелер осы күнге топқа тағайындалған өткен қызметтерге байланысты FCF ретінде бағаланады.

2022 жылғы 1 қаңтарға дейін Компания ағымдағы жылы күшіне енетін сақтандыру шарттары бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақылары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын олардың жалпы немесе ішінара келесі есепті кезеңге қатысы бар-жоғына қарамастан мойындады. Сыйлықақылар делдалдар комиссиясымен жалпы сомамен ұсынылды және салықтар мен сыйлықақы алымдарын қамтымайды. Алынған сыйлықақылардың алынған бөлігі табыс ретінде танылды.

Сыйлықақылар сақтандырылатын тәуекел құрылымы негізінде сақтандыру кезеңі ішінде сақтандыру өтемі басталған күннен бастап алынған деп танылды. Қайта сақтандыруға берілген сыйлықақылар қайта сақтандыру қызметінің құрылымына сәйкес шығыстар ретінде танылды.

Компания әрбір есепті күнге мыналарды көрсетті:

- төленген сақтандыру талаптарына қатысты қайта сақтандыру компанияларынан тиесілі өтем сомаларын қамтитын қайта сақтандыру бойынша активтер. Олар қаржылық жағдай туралы есепте сақтандыру шарттары бойынша резервтердегі қайта сақтандырушылардың үлесі ретінде жіктелді;
- сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерге шығындар резерві, алынбаған сыйлықақылар резерві, орын алмаған шығындар резерві кірді. Шығындар резервтеріне мыналар кірді:
 - орын алған, бірақ мәлімделмеген залалдар резерві (МРЗР) - басталу фактісі туралы Қазақстан Республикасының Заңында немесе шартта белгіленген тәртіппен мәлімделмеген есепті немесе оның алдындағы кезеңдерде болған сақтандыру жағдайларына байланысты туындаған шығындарды реттеу жөніндегі шығыстарды қоса алғанда, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелерін бағалау (қайта сақтандыру) ұйымының есепті немесе оның алдындағы кезеңдердегі;
 - мәлімделген, бірақ реттелмеген залалдар резерві (МРЗР) - шығындарды реттеуге арналған шығыстарды қоса алғанда, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелерін есепті күнге толық орындалмаған немесе орындалмаған бағалау;
 - сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының (жарналарының) бір бөлігі болып табылатын, алдағы төлемдерді қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемелерді орындауға арналған, есеп айырысу күніне қалған сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңіне (еңбек сіңірілмеген сыйлықақы) қатысты алынбаған сыйлықақылар резерві (РНП), олар мынадай есепті кезеңдерде туындаған жағдайда;
- қайта сақтандыру бойынша шығындар тиісті келісімшарттың талаптары бойынша тиісті жалпы сақтандыру шығыны танылған кезде танылды;

Әрбір есепті күнге компания шығындар резервінің барабарлығына тест жүргізді. Тест ХҚЕС әдіснамасы мен принциптеріне негізделген 4. Компанияның ұзақ мерзімді сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерінің әділ құны және алынған бағаны есепті күнге қалыптастырылған резервтер мөлшерімен салыстыру бағаланды.

Қаржылық активтер мен міндеттемелер

Тапу күні

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді стандартты шарттармен сатып алу немесе сату мәміле жасалған күні, яғни Компания активті немесе міндеттемені сатып алу бойынша міндеттеме алған күні көрсетіледі. Стандартты шарттарда сатып алуға немесе сатуға шарттар бойынша нарықта қабылданған ережелер мен келісімдерде белгіленген мерзім шегінде активтер мен міндеттемелерді жеткізу талап етілетін шарт шеңберінде қаржы активтері мен міндеттемелерін сатып алу немесе сату жатады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Бастапқы бағалау

Бастапқы тану кезінде қаржы құралдарының жіктелуі келісімшарттық шарттарға және құралдарды басқару үшін қолданылатын бизнес-модельге байланысты. Қаржы құралдары бастапқыда қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер СПУ бойынша бағаланатын жағдайларды қоспағанда, мәміле бойынша шығындарды қоса алғанда, әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді бағалау санаттары

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания өзінің барлық қаржылық активтерін активтерді басқару үшін қолданылатын бизнес-модельге және активтердің келісімшарттық шарттарына қарай бағаланады:

- амортизацияланған құн;
- ССПСД ;
- СПУ.

Компания ССПУ саудасына арналған туынды құралдар мен құралдарды жіктейді және бағалайды. Егер мұндай жіктеу бағалау немесе тану принциптерін қолданудың сәйкессіздігін жоюға немесе айтарлықтай азайтуға мүмкіндік берсе, Компания өз қалауы бойынша қаржы құралдарын СПУ бойынша бағаланатын деп жіктей алады.

2023 жылдың 1 қаңтарына дейін Компания қаржылық активтерді келесі санаттар бойынша жіктеді: дебиторлық берешек (амортизацияланған құн бойынша бағаланды), МРЗР бойынша бағаланады, сатуға қолда бар немесе өтеуге дейін ұсталады (амортизацияланған құн бойынша бағаланды).

Әрбір есепті күнге Компания сақтандыру шарттары бойынша дебиторлық және кредиторлық берешекті мойындады. Сақтанушылар, агенттер және қайта сақтандырушылар алдындағы берешек сомалары және сақтанушылардың, агенттердің және қайта сақтандырушылардың берешек сомалары қаржы құралдары болып табылды және сақтандыру бойынша дебиторлық және кредиторлық берешек құрамына енгізілді.

Қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша немесе егер олар саудаға және туынды құралдарға арналған болса, СОӨ бойынша бағаланады немесе ұйымның қалауы бойынша әділ құн бойынша бағаланатын болып жіктеледі.

Бизнес-модельді бағалау

Компания белгілі бір бизнес мақсатына жету үшін топтарға біріктірілген қаржылық активтерді басқару қалай жүзеге асырылатынын жақсы көрсететін деңгейде бизнес үлгісін анықтайды.

Компанияның Бизнес-моделі жеке құралдар деңгейінде емес, портфельді біріктірудің жоғары деңгейінде бағаланады және бақыланатын факторларға негізделген, мысалы:

- бизнес-модельдің өнімділігі мен осы бизнес-модельде ұсталатын қаржылық активтердің кірістілігі қалай бағаланады және бұл ақпарат Ұйымның негізгі басқару персоналына қалай жеткізіледі;
- бизнес-модельдің нәтижелілігіне әсер ететін тәуекелдер (және осы бизнес-модельде ұсталатын қаржылық активтердің кірістілігі) және, атап айтқанда, осы тәуекелдерді басқару тәсілі;
- бизнесті басқаратын менеджерлер қалай марапатталады (мысалы, сыйақы басқарылатын активтердің әділ құнына немесе шартта көзделген алынған ақша ағындарына негізделген бе);
- күтілетін жиілік, көлем және сату уақыты да компанияның бизнес-моделін бағалаудың маңызды аспектілері болып табылады.

Бизнес-модельді бағалау сценарийлерге негізделген, олардың пайда болуы негізді түрде күтіледі, яғни «ең нашар» немесе «стресстік» сценарийлерді ескерусіз. Егер бастапқы танудан кейінгі ақша ағындары компания күткеннен өзгеше тәсілмен жүзеге асырылса, Компания осы бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қалған қаржылық активтердің жіктелуін өзгертпейді, бірақ болашақта жаңадан құрылған немесе жаңадан сатып алынған қаржылық активтерді бағалау кезінде осындай ақпаратты ескере алады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

«Тек негізгі қарыздың негізгі сомасы және негізгі қарыздың өтелмеген бөлігі бойынша пайыздық төлемдер» тесті (SPPI тесті)

Жіктеу процесінің екінші кезеңі шеңберінде Компания актив бойынша шартта көзделген ақша ағындары тек негізгі борыш сомасы мен негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебіне төлемдер болып табылатынын анықтау үшін қаржы активінің шарттық талаптарын бағалайды.

Осы тесттің мақсаттары үшін» қарыздың негізгі сомасы «бастапқы тану кезінде қаржы активінің әділ құнын білдіреді және ол осы қаржы активінің қолданылу мерзімі ішінде өзгеруі мүмкін (мысалы, егер қарыздың негізгі сомасын өтеу есебіне төлемдер болса немесе сыйлықақы/дисконттың амортизациясы болса).

Несиелік келісім-шарттағы пайыздардың ең маңызды элементтері, әдетте, ақшаның уақытша құнын өтеу және несиелік тәуекелді өтеу болып табылады. Spri тестін өткізу үшін Компания пайымдауды қолданады және тиісті факторларды талдайды, мысалы, қаржы активі қандай валютада көрсетілген және пайыздық мөлшерлеме белгіленген кезең.

Сонымен қатар, базалық кредиттік келісімге байланысты емес, шартта қарастырылған ақша ағындарының тәуекелдерге ұшырауына немесе құбылмалылығына елеусіз аз әсер ететін шарттық талаптар шартта көзделген ақша ағындарының туындауын шарттамайды, олар тек негізгі борыш сомасы мен негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебіне төлемдер болып табылады. Мұндай жағдайларда қаржы активін пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағалау қажет.

ССПСД бойынша бағаланатын борыштық құралдар

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес Компания жаңа санатты қолданады және егер келесі екі шарт орындалса, ССПСД бойынша қарыз құралдарын бағалайды:

- қаржы активі бизнес-модель шеңберінде ұсталады, оның мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу да, қаржы активтерін сату да болып табылады; және
- қаржылық активтің шарттық шарттары spri тестінің критерийлеріне сәйкес келеді.

ССПСД бойынша бағаланатын борыштық құралдар кейіннен әділ құн бойынша бағаланады, ал әділ құнның өзгеруі нәтижесінде пайда немесе залал ЖСҚ құрамында танылады. Валюта бағамдарының өзгеруінен түскен пайыздық кіріс пен пайда немесе залал амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері жағдайларындағыдай пайда немесе залал құрамында танылады. Тану тоқтатылған кезде бұрын ЖСҚ құрамында танылған жинақталған пайда немесе залал ЖСҚ құрамынан пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

ССПСД бойынша бағаланатын борыштық құралдар бойынша ОК әділ құны бойынша бағалауды жалғастыратын қаржылық жағдай туралы есепте осы қаржы активтерінің баланстық құнын төмендетпейді. Оның орнына активті амортизацияланған құн бойынша бағалау кезінде жасалатын күтілетін залалдарға арналған бағалау резервіне тең сома ЖСҚ құрамында пайда немесе залал құрамындағы тиісті сомаларды тани отырып, құнсыздандудың жинақталған сомасы ретінде танылады. ЖСҚ құрамында танылған шығындардың жинақталған сомасы активті тану тоқтатылған кезде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

ССПСД бойынша бағаланатын үлестік құралдар

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап, Кейде компания үлестік құралдарға салынған кейбір инвестицияларды бастапқы тану кезінде, оны кейіннен жою құқығынсыз, егер олар ХҚЕС (IAS) 32 «Қаржы құралдары: ұсыну» сәйкес үлестік құралдың анықтамасына жауап берсе және сауда-саттыққа арналмаған болса, оларды ССПСД бойынша бағаланатын үлестік құралдар ретінде жіктеу туралы шешім қабылдайды. Мұндай жіктеу туралы шешім әр құрал бойынша жеке қабылданады.

Мұндай үлестік құралдар бойынша пайда немесе залал ешқашан пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелмейді. Дивидендтер дивидендтер алу құқығы белгіленген кезде, Компания мұндай түсімдерден осындай құралдың бастапқы құнының бір бөлігін өтеу ретінде пайда алатын жағдайларды қоспағанда басқа табыс ретінде пайда немесе залал ретінде танылады. Мұндай жағдайда пайда ЖСҚ құрамында танылады. ССПСД бойынша бағаланатын үлестік құралдар құнсыздану мәніне бағалауға жатпайды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Мұндай құралдар шыққан кезде қайта бағалау бойынша жинақталған резерв бөлінбеген пайда құрамына көшіріледі.

Сату үшін қолда бар инвестициялар

2023 жылдың 1 қаңтарына дейін сату үшін қолда бар Инвестициялар сату үшін қолда бар деп жіктелген немесе жоғарыда аталған үш санаттың ешқайсысына енгізілмеген туынды емес қаржылық активтер болды. Есепте бастапқы көрсетілгеннен кейін сату үшін қолда бар қаржы активтері әділ құн бойынша бағаланды, бұл ретте пайда немесе залал инвестицияны тану немесе құнсыздану тоқтатылғанға дейін ЖСҚ көрсетілді. Бұл жағдайда бұрын басқа жиынтық кірісте көрсетілген жинақталған пайда немесе залал пайда немесе залал туралы есепке қайта жіктелді. Дегенмен де, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздар пайда немесе залал ретінде көрсетілді.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді қайта жіктеу

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания қаржылық активтерді басқарудың бизнес-моделін өзгерткен ерекше жағдайларды қоспағанда, компания бастапқы танылғаннан кейін қаржылық активтерді қайта жіктемейді. Қаржылық міндеттемелер ешқашан қайта жіктелмейді.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына кассадағы ақша қаражаттары, корреспонденттік шоттардағы бос қалдықтар, РЕПО қайта сатып алу шарттары және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз банктердегі мерзімді депозиттер жатады. Өтеу мерзімі белгіленген банктердегі қаражат кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

РЕПО келісімдері және бағалы қағаздар бойынша РЕПО сатып алу

Компания өз қызметі барысында сату және кері сатып алу туралы келісімдер (бұдан әрі - «РЕПО келісімдері»), сондай-ақ қаржы активтерін сатып алу және кері сату туралы келісімдер (бұдан әрі - «РЕПО-ны кері сатып алу келісімдері») жасасады. РЕПО және кері РЕПО операцияларын компания өтімділікті басқару құралдарының бірі ретінде пайдаланады.

РЕПО мәмілелері-болашақта алынған ақшалай немесе өзге сыйақыға баламалы сомаға қаржы активтерін кері сатып алу жөніндегі бір мезгілде міндеттемемен ақшалай немесе өзге сыйақыға айырбастау үшін қаржы активін басқа Тарапқа беру туралы келісімдер, оған қоса жинақталған пайыз. РЕПО шарттары бойынша операциялар бухгалтерлік есепте қаржыландыру операциялары ретінде көрсетіледі. РЕПО шарттары бойынша сатылған қаржы активтері қаржылық есептілікте көрсетуін жалғастырады, ал мұндай келісімдер бойынша алынған қаражат банктердегі депозитарлық құралдардың құрамында активтер кепілімен қамтамасыз етілген алынған депозит ретінде көрсетіледі.

Репоны кері сатып алу шарттары бойынша сатып алынған активтер қаржылық есептілікте бағалы қағаздардың немесе өзге активтердің кепілімен қамтамасыз етілген депозитке орналастырылған қаражат ретінде көрсетіледі және ақша қаражаты және олардың баламалары ретінде жіктеледі.

Компания бағалы қағаздар бойынша РЕПО шарттарын және әдеттегі нарықтық практикаға сәйкес қамтамасыз етуді алатын немесе беретін бағалы қағаздармен қарыз мәмілелерін жасайды. Қазақстан Республикасындағы кері сатып алу операцияларының стандартты шарттарына сәйкес қамтамасыз етуді алушы мәміле бойынша есеп айырысу кезінде баламалы бағалы қағаздарды қайтару шартымен қамтамасыз етуді сатуға немесе қайта кепілге қоюға құқылы.

Бағалы қағаздарды контрагенттерге беру қаржылық жағдай туралы есепте меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдалар да берілген жағдайда ғана көрсетіледі.

Кредит мекемелеріндегі қаражат

Кәдімгі қызмет барысында Компания қаражатты банктерге үш айдан асатын түрлі мерзімге орналастырады. Өтеу мерзімі белгіленген банктердегі қаражат кейіннен тиімді сыйақы мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу

Қаржылық активтер мен міндеттемелер өзара есепке алынады және қорытынды Таза сома, егер ол үшін танылған сомаларды өзара есепке алу үшін заңды негіздер және Тараптардың нетто негізде есепке жатқызу немесе активті іске асыру және міндеттемені бір мезгілде орындау ниеті болған жағдайда, қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі. Бұл, әдетте, өзара есеп айырысу туралы бас келісімдерге қатысты орындалмайды және тиісті активтер мен міндеттемелер қаржылық жағдай туралы есепте толық көлемде көрсетіледі.

ХҚЕС (IAS) 39 сәйкес қаржы активтерінің құнсыздануы

2023 жылғы 1 қаңтарға дейін Компания әрбір есепті күнге қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының объективті белгілерінің болуын бағалады. Қаржы активі немесе қаржы активтерінің тобы шартты түрде актив бастапқы танылғаннан кейін болған бір немесе одан да көп оқиғалардың (болған «залалдың басталу жағдайы») және қаржылық активтерден күтілетін болашақ ақша ағындарына әсер ететін залалдың басталу жағдайының (немесе жағдайларының) нәтижесінде құнсызданудың объективті дәлелі болған кезде ғана құнсызданған ретінде айқындалды. сенімді бағалануы мүмкін активтер немесе қаржылық активтер топтары.

Құнсыздану белгілеріне дебиторлардың айтарлықтай қаржылық қиындықтары, банкроттықтың немесе қаржылық қайта құрудың жоғары ықтималдығы бар екендігі туралы дәлелдер, сондай-ақ бақыланатын нарықтағы ақпарат негізінде күтілетін болашақ ақша ағындарының төмендеуі, мысалы, кешіктірілген төлемдер деңгейінің өзгеруі немесе активтер бойынша шығындармен байланысты экономикалық жағдайлар кіруі мүмкін.

Сату үшін қолда бар қаржы құралдары жағдайында инвестицияның әділ құнының бастапқы құнынан едәуір немесе ұзақ мерзімді төмендеуі де құнсызданудың дәлелі болды.

ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес қаржы активтерінің құнсыздануы

ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану компанияның қаржылық активтер бойынша құнсызданудан болған залалдарды есепке алу тәртібін түбегейлі өзгертеді, олар ХҚЕС (IAS) 39 көзделген келтірілген залалдар моделінің орнына болжамды күтілетін кредиттік залалдар моделі (ЖББ) негізінде есептеледі. 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания ССП бойынша бағаланбайтын барлық қаржы активтері, сондай-ақ қарыздар беру жөніндегі міндеттемелер және қаржылық кепілдік шарттары бойынша СБШ бойынша бағалау резервін таниды. ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес құнсыздануға қатысты талаптар үлестік құралдарға қатысты қолданылмайды.

Бағалау резерві бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы жағдайларын қоспағанда, келесі 12 ай ішінде дефолт ықтималдығына байланысты ОК негізінде бағаланады. Егер қаржы активі сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған активтің анықтамасын қанағаттандырса, бағалау резерві активтің қолданылу мерзімі ішінде ОК-ның өзгеруі негізінде бағаланады.

ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес құнсыздануды бағалау туралы ақпарат 20-ескертеде берілген.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді тануды тоқтату

Қаржылық активтер

Қаржы активі (немесе қолданылатын жерде – қаржы активінің бір бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі) қаржылық жағдай туралы есепте тануды тоқтатады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының мерзімі аяқталды;
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берді немесе активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтап қалды, бірақ қайта бөлу туралы келісім негізінде оларды үшінші тарапқа айтарлықтай кідіріссіз толығымен беруге міндеттеме алды; немесе
- Компания не (а) активтің барлық тәуекелдері мен пайдасын берді, не (б) Бермеген, бірақ активтің барлық тәуекелдері мен пайдасын сақтамайды, бірақ осы активке бақылауды тапсырды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Егер Компания өз құқықтарын активтен ақша ағындарын алуға берсе, бұл ретте оған байланысты барлық тәуекелдер мен пайданы іс жүзінде сақтамай, сондай-ақ активке бақылауды бермей, мұндай актив компанияның осы активке жалғасып жатқан қатысуы шегінде есепке алуда көрсетіледі. Берілген актив бойынша кепілдік нысаны бар активке қатысуды жалғастыру мынадай мәндердің ең азы бойынша бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе компания төлеуге ұсынуы мүмкін өтеудің ең жоғары мөлшері.

Есептен шығару

2023 жылдың I қаңтарынан бастап қаржылық активтер компания өз құнын қайтаруды күтпеген кезде ғана ішінара немесе толығымен есептен шығарылады. Егер есептен шығаруға жататын сома құнсыздануға арналған жинақталған резервтің шамасынан жоғары болса, онда айырмашылық алдымен резервтің ұлғаюы ретінде ескеріледі, содан кейін ол жалпы баланстық құнға қолданылады. Кез келген кейінгі қалпына келтіру несиелік шығындар бойынша шығындарға жатады. Есептен шығару тануды тоқтатуды білдіреді.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемені тану олар өтелген, күші жойылған немесе олар бойынша талап ету мерзімі өткен жағдайда тоқтатылады. Қолданыстағы қаржылық міндеттеме сол несие берушінің алдындағы басқа міндеттемемен едәуір басқа шарттармен ауыстырылған кезде немесе қолданыстағы міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерген кезде, мұндай айырбас немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені есептен шығару және жаңа міндеттемені тану ретінде ескеріледі. Танылуы тоқтатылатын қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен төленген немесе төлеуге жататын сыйақы арасындағы айырма пайда немесе залал құрамында танылады.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың объектілері төменде көрсетілгендей артық бағаланған құны бойынша көрсетілетін ғимараттарды қоспағанда, жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі нақты шығындар бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі. Егер негізгі құралдардың объектісі әртүрлі пайдалы пайдалану мерзімі бар бірнеше компоненттерден тұратын болса, мұндай компоненттер негізгі құралдардың жеке объектілері ретінде көрсетіледі.

Негізгі құралдар объектісінің шығуынан болған пайда немесе залал пайда мен залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте «өзге шығыстар» жолы бойынша нетто-шамада танылады. Қайта бағаланатын активтерді сату кезінде қайта бағалау бойынша резервте көрсетілген сомалар бөлінбеген пайда құрамына көшіріледі.

Ғимараттар мен жерді қайта бағалау

Ғимараттар мен жер тұрақты негізде қайта бағаланады. Қайта бағалау жиілігі қайта бағаланатын ғимараттардың әділ құнының өзгеруіне байланысты. «Жер учаскелері мен ғимараттар» санатына жататын ғимараттар мен жердің құнын қайта бағалау нәтижесінде ұлғаю, пайда немесе залал құрамында көрсетілген аталған объектілердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы төмендеу өтелетін жағдайларды қоспағанда, басқа жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі. «Жер учаскелері мен ғимараттар» санатына жататын ғимараттар мен жердің құнын қайта бағалау нәтижесінде төмендеу капитал құрамындағы өзге жиынтық кіріс ретінде көрсетілген аталған объектілердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы ұлғаю есептен шығарылған жағдайларды қоспағанда, пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі басқа жиынтық табыстың құрамында көрсетіледі.

Амортизация

Негізгі құралдар объектісінің әрбір маңызды құрамдас бөлігі оның пайдалы пайдалануының күтілетін мерзімі ішінде сызықтық әдіспен амортизацияланады және амортизациялық аударымдар пайда немесе залал құрамына енгізіледі. Амортизация объектіні сатып алған күннен бастап есептеледі. Жер учаскелері амортизацияланбайды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Күтілетін пайдалы қызмет мерзімі келесідей болды:

Ғимараттар мен құрылыстар	6-50 жас
Машиналар мен жабдықтар, беру құрылғылары	5 жыл
Көлік құралдары	5 жыл
Басқа да негізгі құралдар	7 жыл

Материалдық емес активтер

Компания сатып алған материалдық емес активтер амортизацияның жинақталған сомалары мен құнсызданудан болған залалдар шегеріле отырып, нақты құны бойынша көрсетіледі.

Бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалануға сатып алынған лицензиялар тиісті бағдарламалық қамтамасыз етуді сатып алу және жеткізу мақсатында жұмсалған шығыстар сомасына капиталдандырылады.

Амортизация материалдық емес активтерді пайдалы пайдаланудың күтілетін мерзімі ішінде сызықтық әдіс негізінде пайда мен залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі. Күтілетін пайдалы қызмет мерзімі-6 жыл.

Жалдау

Компанияның кеңсе бөлмелері мен көлік құралдарын жалға алу шарттары бар. Компания қысқа мерзімді және төмен құны бар активтерді жалға алудан басқа барлық жалдау шарттарын тану мен бағалаудың бірыңғай тәсілін қолданады.

Компания қысқа мерзімді және төмен құны бар активтерді жалға алуды қоспағанда, жалдау шарттары бойынша пайдалану құқығы және жалдау міндеттемелері түріндегі активтерді мойындады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтерді компания жалдау бойынша міндеттемелерге тең шама бойынша таниды. Жалдау бойынша міндеттемелер бастапқы қолдану күніне ҚОСЫМША Қарыз қаражатын тарту ставкасын пайдалана отырып дисконтталған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша танылады.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Компания активтерді жалдау басталған күнгі пайдалану құқығы түрінде таниды (яғни базалық актив пайдалануға қол жетімді болатын күн). Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзетумен жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергенде бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің бастапқы құны жалдау бойынша алынған ынталандыру төлемдерін шегергенде, жалдау басталған күні немесе осындай күнге дейін жүргізілген жалдау бойынша танылған міндеттемелердің бастапқы тікелей шығындардың және жалдау төлемдерінің шамасын қамтиды. Егер компания жалдау мерзімінің соңында жалға алынған активке меншік құқығын алатынына жеткілікті сенімділік болмаса, пайдалану құқығы түріндегі танылған актив келесі кезеңдердің қысқа мерзімінде сызықтық әдіспен амортизацияланады: активтің болжамды пайдалы қызмет мерзімі немесе жалдау мерзімі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер құнсыздану мәніне тексеріледі.

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдау басталған күні Компания жалдау мерзімі ішінде жүзеге асырылатын жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша бағаланатын жалдау міндеттемелерін таниды. Жалдау төлемдеріне кез келген ынталандырушы жалдау төлемдерін шегергендегі тұрақты төлемдер, индекске немесе мөлшерлемеге байланысты өзгермелі жалдау төлемдері және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленетін сомалар кіреді.

Жалдау төлемдеріне, егер Компания бұл опционды орындайтынына жеткілікті сенімділік болса, сатып алу опционының ереуіл бағасы және жалдау мерзімі компанияның жалға алуды тоқтату опционының ықтимал орындалуын көрсетсе, жалдау ақысын төлеу кіреді.

Индекске немесе ставкаға тәуелді емес ауыспалы жалдау төлемдері осындай төлемдерді жүзеге асыруға әкелетін оқиға немесе шарт туындаған кезеңдегі шығыстар ретінде танылады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Жалдау төлемдерінің ағымдағы құнын есептеу үшін, егер жалдау шартында белгіленген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтау мүмкін болмаса, компания жалдау басталған күні қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін пайдаланады.

Бастапқы танудан кейін жалдау міндеттемелері пайыздарды есептеуді көрсету үшін ұлғаяды және жүзеге асырылған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Бұдан басқа, шарт өзгертілген, жалдау мерзімі өзгерген, тіркелген жалдау төлемдерінің мәні өзгерген немесе базалық активті сатып алуға арналған опционды бағалау өзгерген жағдайда жалдау бойынша міндеттемелердің баланстық құны қайта бағаланады.

Құны төмен активтерді жалдау және бір жылдан аз мерзімге жалдау

Компания құны төмен активтерді жалға алуға және бір жылдан аз мерзімге жалға алуға қатысты танудан босатуды қолданады. Құны төмен активтерді жалдау және бір жылдан аз мерзімге жалдау бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде шығындарға біркелкі есептен шығарылады.

Ұзарту опционы бар шарттарда жалдау мерзімін анықтау кезінде айтарлықтай шешім

Компания жалдау мерзімін, егер оның орындалатынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін ұзартуға арналған опцион көзделген кезеңдермен немесе егер ол орындалмайтынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін тоқтатуға арналған опцион көзделген кезеңдермен бірге мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын жалдау кезеңі ретінде айқындайды. Компания ұзарту опциясын орындайтынына жеткілікті сенімділіктің бар-жоғын анықтау үшін пайымдауды қолданады. Бұл ретте ол жалдау мерзімін ұзартуға арналған опционды орындау үшін экономикалық ынталандырудың туындауына әкелетін барлық тиісті факторларды ескереді.

Жалдау басталған күннен кейін Компания маңызды оқиға немесе компанияның бақылауындағы жағдайлар өзгерген кезде жалдау мерзімін қайта бағалайды және оның жалдау мерзімін ұзарту опционын (мысалы, бизнес стратегиясын өзгерту) орындау (немесе орындамау) қабілетіне әсер етеді.

Резервтер

Егер компанияның өткен оқиғадан туындаған ағымдағы міндеттемесі (занды немесе тәжірибеден туындайтын) болса, осы міндеттемені өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайданың кетуі ықтимал болса және осындай міндеттеменің сомасына сенімді баға алынуы мүмкін болса, резервтер танылады. Резервке қатысты шығыстар пайда немесе залал туралы есепте және өтеуді шегергендегі басқа жиынтық табыс туралы есепте көрсетіледі.

Қызметкерлердің сыйақыларынан аударымдар

Компания Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес материалдық игіліктерді қоса алғанда, қызметкерлердің жалақысы мен өзге де төлемдерінің 9.5% мөлшерінде бірыңғай мөлшерлеме бойынша Қазақстан Республикасының бюджетіне әлеуметтік салық төлейді (2022 жыл: 9,5%). Әлеуметтік салық сомасының бір бөлігі (3,5% мөлшерінде) «Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» АҚ аударылады.

Компания міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына (МӘМС) 3% (2022 жыл: 3%) мөлшерінде бірыңғай мөлшерлеме бойынша аударымдар мен төлемдер жүргізеді.

Компания өз қызметкерлерінің жалақысының 2% міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына жарна ретінде ұстайды (2022: 2%).

Компания өз қызметкерлерінің жалақысының 10% «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ аударымдар ретінде ұстайды. Компанияның жұмысшылар алдындағы басқа зейнетақы міндеттемелері жоқ.

Компания материалдық игіліктерді, жеке табыс салығын қоса алғанда, қызметкерлерге жалақыдан және өзге де төлемдерден 10% мөлшерінде бірыңғай мөлшерлеме бойынша ұстайды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Акционерлік капитал

Қарапайым акциялар меншікті капитал ретінде жіктеледі. Жарғылық капитал бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Жаңа акциялар шығарумен тікелей байланысты шығындар кез-келген байланысты корпоративті табыс салығын шегергенде капиталдың азаюы ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Компанияның дивидендтерді жариялау және төлеу мүмкіндігі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын реттеуге жатады. Жай акциялар бойынша дивидендтер қаржылық есептілікте олар жарияланған кезде бөлінбеген пайданы пайдалану ретінде көрсетіледі.

Табысты тану

Егер компанияның экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары болса және кіріс сомасын сенімді түрде бағалауға болатын болса, кіріс танылады.

Сақтандыру қызметтерін көрсету нәтижесі

Сақтандыру бойынша түсім

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания жасалған сақтандыру шарттарының топтары бойынша туындайтын пайда немесе залал құрамында сақтандыру бойынша түсімді ұсынады. Кезең ішінде танылған сақтандыру бойынша түсім сомасы уәде етілген қызметтердің осы қызметтерге айырбастау үшін компания алатын құқықты өтеуді көрсететін сомада берілуін көрсетеді. Шарттар тобы бойынша өтеудің жалпы сомасы мыналарды қамтиды:

(а) Қызметтерді көрсетуге байланысты сомалар, соның ішінде:

(i) осы кезең ішінде шеккен, кезеңнің басында күтілетін сомада есептелген сақтандыру қызметтері бойынша шығыстар (өтеудің қалған бөлігі бойынша міндеттеме құрамындағы шығын компонентіне жатқызылған сомаларды қоспағанда);

(ii) өткен және ағымдағы кезеңдерге жататын қызметтерге қатысты қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді өзгерту (сондай-ақ жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме құрамындағы шығын құрамдас бөлігіне жатқызылған сомаларды қоспағанда); және

(iii) осы кезеңдегі пайда құрамында танылған МПДУ сомасы;

(б) сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағындарымен байланысты сомалар.

Компания айырылмайтын инвестициялық құрамдас бөліктермен байланысты барлық ақша ағындарын сақтандыру бойынша түсімдер құрамынан алып тастайды.

Сақтандыру қызметтері шығыстары

Компания пайда немесе залал құрамында жасалған сақтандыру шарттарының тобы бойынша туындайтын сақтандыру қызметтері бойынша шығыстарды ұсынады, олар келтірілген сақтандыру шығындарын (инвестициялық құрамдас бөліктің төлемдерін қоспағанда), сақтандыру бойынша келтірілген өзге де шығыстарды және басқа да сомаларды қамтиды. Компания сақтандыру шығындарын талдайды және келесі функционалды бағыттардың біріне жатқызады:

- (i) туындаған талаптар немесе келтірілген сақтандыру шығындары (инвестициялық құрамдас бөліктерді қоспағанда) және сақтандыру қызметтері бойынша келтірілген өзге де шығыстар;
- (ii) сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағындарының амортизациясының шамасы;
- (iii) өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, яғни пайда болған шығындар немесе талаптар бойынша міндеттемелерге қатысты байланысты ақша ағындарының өзгеруі; және
- (iv) болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, яғни ауыр келісімшарттар топтары бойынша шығындар және осындай шығындарды қалпына келтіру;

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар

Компания қаржылық кірістерді немесе сақтандыру бойынша шығыстарды қоспағанда, ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы бойынша кірістерді немесе шығыстарды дезагрегациясыз бірыңғай шама ретінде ұсынады.

Қаржылық кірістер немесе сақтандыру бойынша шығыстар

Қаржылық кірістер немесе сақтандыру бойынша шығыстар нәтижесінде пайда болатын сақтандыру шарттары тобының баланстық құнының өзгеруін білдіреді:

- ақшаның уақытша құнының әсері және ақшаның уақытша құнының өзгеруі; және
- қаржылық тәуекелдің әсері және қаржылық тәуекелдің өзгеруі.

Инвестициялық кіріс

Пайыздық кіріс есептелген кезде пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есепте танылады және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептеледі. Қаржы активінің немесе міндеттеменің тиімді кірістілігінің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялар құралдың тиімді пайыздық мөлшерлемесін түзету ретінде танылады.

Салық салу

Корпоративтік табыс салығы ағымдағы салықты және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Корпоративтік табыс салығы басқа жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін операцияларға немесе меншік иелерімен тікелей капитал шоттарында көрсетілетін операцияларға қатысты сомаларды қоспағанда, тиісінше басқа жиынтық табыстың құрамында немесе тікелей капиталдың құрамында көрсетілетін, пайда немесе залал құрамында толық көлемде көрсетіледі.

Ағымдағы салық-салық ставкаларының есепті күніндегі жағдай бойынша қолданыста болған немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген негізінде есептелген, бір жылдағы салық салынатын табысқа қатысты төленуге жататын салық сомасы, сондай-ақ өткен жылдардағы табыс салығын төлеу жөніндегі міндеттеменің шамасына барлық түзетулер.

Кейінге қалдырылған салық активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсету мақсаттары үшін айқындалатын баланстық құны мен олардың салық базасы арасында туындайтын уақытша айырмашылықтарға қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активті немесе міндеттемені бастапқы тану кезінде туындайтын және бухгалтерлік және салық салынатын пайдаға әсер етпейтін уақытша айырмашылықтарға қатысты танылмайды. Кейінге қалдырылған салықтың шамасы есепті күндегі жағдай бойынша қолданыстағы немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген заңдарға негізделі отырып, уақытша айырмашылықтар қалпына келтірілген сәтте болашақта қолданылатын салық ставкалары негізге алына отырып анықталады.

Кейінге қалдырылған салық талаптары болашақта уақытша айырмашылықтарды, салықтар бойынша қабылданбаған шығыстарды және пайдаланылмаған салық жеңілдіктерін жабу үшін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар шамада көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық талаптарының мөлшері салық талаптарын іске асырудан тиісті пайда алу ықтималдығы жоғары болмайтын дәрежеде азаяды.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер қаржылық жағдай туралы есепте танылмайды, бірақ егер экономикалық пайда әкелетін ресурстардың кету мүмкіндігі екіталай болмаса, қаржылық есептілікте ашылады. Шартты активтер қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілмейді, бірақ экономикалық пайда алу ықтимал болған жағдайларда ашылады.

Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Қаржылық жағдай туралы есеп (түзету оқиғалары) жасалған күнгі компанияның жағдайы туралы қосымша ақпарат беретін жыл аяқталғаннан кейін болған оқиғалар қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Түзету оқиғалары болып табылмайтын жыл аяқталғаннан кейін болған оқиғалар, егер олар елеулі болса, ескертпелерде ашылады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Байланысты тараптармен операциялар

ХҚЕС (IAS) 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты жария ету» мәліметтері бойынша, Компания байланысты Тараптар арасындағы қарым-қатынастардың сипатын, сондай-ақ осы қатынастардың қаржылық есептілікке ықтимал әсерін түсіну үшін қажетті осы операциялар мен өтелмеген өзара есеп айырысу қалдықтары туралы ақпаратты ашады.

4. БАҒАЛАУДАҒЫ ЕЛЕУЛІ БОЛЖАМДАР МЕН БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Компанияның қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан пайымдаулар шығарудың әрбір есепті күніне кірістердің, шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларына әсер ететін бағалау мәндері мен жорамалдарды айқындауды, сондай-ақ шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуды талап етеді. Алайда, осы болжамдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта осындай болжамдар мен бағалаулар қабылданатын активтің немесе міндеттеменің ағымдағы құнына елеулі түзетулер енгізуді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкелуі мүмкін.

Компанияның есеп саясатын қолдану барысында басшылық қаржылық есептілікте танылған сомаларға айтарлықтай әсер ететін келесі пайымдауларды қолданды:

4.1. Шығарылған сақтандыру шарттары және ұсталатын қайта сақтандыру шарттары

Төменде Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын Елеулі түзетуге әкеп соғуы мүмкін есепті күнге арналған бағалаулардағы болашаққа қатысты негізгі болжамдар және белгісіздіктің басқа да негізгі көздері қарастырылады. Компания өзінің болжамдары мен бағалауларын қаржылық есептілікті дайындау кезіндегі параметрлерге негіздеді. Алайда, нарықтағы өзгерістерге немесе компанияның бақылауынан тыс туындайтын жағдайларға байланысты оқиғалардың болашақтағы дамуына қатысты қазіргі жағдайлар мен болжамдар өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер олардың пайда болуына қарай жорамалдарда көрсетіледі.

4.1.1. Сақтандыру шарттарын бағалау үшін қолданылатын әдістер

Компания негізінен болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау үшін детерминирленген болжамдарды пайдаланады.

• Болашақ ақша ағындары

Болашақ ақша ағындарын бағалау алдыңғы күнтізбелік жылдардағы сол портфель бойынша нақты нәтижелер негізінде жасалады. Алайда, егер басшылық нақты ақша ағындары алдыңғы кезендерден өзгеше болатынын білсе, олар болжамдарды ескере отырып түзетілуі керек, мысалы:

- Берілген полистер санының күтілетін өсуі және осыған байланысты сыйлықақылардың, талаптардың және шығындардың өсуі.
- Инфляцияның талаптар сомасына әсері.
- Сақтандыру сыйлықақыларының ставкаларының өзгеруіне байланысты шығындар коэффициентінің өзгеруі.
- Комиссиялық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты клиенттерді тартуға арналған шығыстардағы өзгерістер.

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы болжамдар ықтимал нәтижелердің барлық ауқымын қамтуы керек және қажет болған жағдайда бірнеше сценарийлер қажет болуы мүмкін (мысалы, сыйлықақылар мен төлемдердің өсу қарқыны, төлемдердің әр түрлі коэффициенттері және т.б.). болашақ ақша ағындарының нәтижесі.

Негізінде, ақша ағындарының болжамдары жалпы басқару және бюджеттеу процесімен тығыз байланысты, бірақ жалпы сақтандыру желісі үшін емес, әрбір сақтандыру портфолиосы үшін талдау мен болжамдарды қажет етеді. Ақша ағындарының болжамы актуарлық әдістер негізінде құрылады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Болашақ ақша ағындарын есептік бағалау артық шығындар мен күш-жігерсіз қол жегімді осындай болашақ ақша ағындарының сомалары, мерзімдері және белгісіздіктері туралы барлық негізделген және расталған ақпаратты ашық түрде пайдалануы керек.

• Шығындар:

- Операциялық шығыстар бойынша жорамалдар қолданыстағы шарттарды ұстауға және оларға қызмет көрсетуге арналған болжамды шығындарды және соған байланысты үстеме шығыстарды көрсетеді. Шығыстардың ағымдағы деңгейі күтілетін инфляцияны ескере отырып, қажет болған жағдайда түзетілетін шығыстардың тиісті базасы ретінде алынады.
- Күтілетін шығындар деңгейінің артуы Компанияның болашақ күтілетін пайдасының төмендеуіне әкеледі.
- Шарт шеңберіндегі ақша ағындары сақтандыру шартын орындауға тікелей байланысты тұрақты және өзгермелі үстеме шығындарды (мысалы, бухгалтерлік есеп, персоналды басқару, ақпараттық-технологиялық қамтамасыз ету және қолдау, ғимараттардың амортизациясы, жалдау ақысы, техникалық қызмет көрсету және коммуналдық қызметтер) бөлуді қамтиды. Көрсетілген үстеме шығыстар ұқсас сипаттамалары бар барлық шығыстарға дәйекті қолданылатын жүйелі және ұтымды әдістерді пайдалана отырып, шарттар топтары бойынша бөлінеді.

• Тоқтату:

- Бұзу кезекті сақтандыру жарнасын төлемеуге немесе сақтанушының бастамасы бойынша Шартты бұзуға байланысты болуы мүмкін. Тоқтату туралы болжамдар компанияның тәжірибесіне негізделген статистикалық көрсеткіштерге негізделген және өнім түріне, сақтандыру шартының жарамдылық мерзіміне және сату тенденциясына байланысты өзгереді.
- Шарттың басында тоқтату санының артуы, әдетте, компанияның пайдасының төмендеуіне әкеледі, бірақ кейінгі кезеңдердегі тоқтату бұл әсерді бейтараптандырады.

Аквизициялық ақша ағындары

Компания қолданыстағы сақтандыру шарттарын ұзарту нәтижесінде сақтандыру шарттарын жасасу күтілетіні туралы пайымдауларды қоса алғанда, сақтандыру шарттарының топтары бойынша аквизициялық ақша ағындарын жүйелі және ұтымды бөлу үшін бастапқы деректерді айқындау кезінде пайымдауды қолданады.

2022 және 2023 жылдар ішінде Компания болашақ сақтандыру шарттарының топтарына қандай да бір аквизициялық ақша ағындарын бөлген жоқ, өйткені есепті кезең ішінде жаңа шарттар жасасу нәтижесінде шарттардың қандай да бір ұзартулары пайда болады деп күтілмейді.

Аквизициялық шығыстар сақтандыру шарттары топтары бастапқы танылған сәтте танылады. Аквизициялық шығыстардың амортизациясы түсімдер мен сақтандыру шығыстарының құрамында танылады.

Ауыр топтар

Ауыр шарттар топтары үшін жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер оларды орындаудан түскен ақша ағындарымен анықталады. Шығынды өтеудің кез келген құрамдас бөлігі базалық шарттар бойынша танылған шығын құрамдас бөлігі және қолда бар қайта сақтандыру шарттары бойынша осындай талаптар бойынша күтілетін өтем негізінде анықталады.

Ақшаның уақытша құны

Сақтандыру шарттары бойынша Компания ақшаның уақытша құнын және қаржылық тәуекелдің әсерін көрсету үшін қамтудың қалған бөлігі бойынша міндеттеменің мөлшерін бастапқы таңу кезінде сақтандыру шарттары тобы бойынша ақша ағындарының сипаттамаларын көрсететін дисконттау ставкаларын қолдана отырып түзетеді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

4.1.2. Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер

Сақтандыру келісімшарттары бойынша өтелмеген талаптардың соңғы мәні актуарлық талаптарды болжаудың бірқатар стандартты әдістерін қолдана отырып бағаланады, мысалы, тізбекті баспалдақ және Борнхуттер-Фергюсон әдістері. Бұл әдістердің негізгі болжамы компанияның талаптарды шешудегі өткен тәжірибесін Болашақ талаптардың дамуын, демек, талаптың соңғы шамасын болжау үшін пайдалануға болады. Бұл әдістер төленген және келтірілген шығындардың динамикасын, орташа есеп айырысу шығындарын (шығындарды реттеу шығындарын қоса алғанда) және өткен жылдардағы бақыланатын динамика мен күтілетін шығын деңгейіне негізделген талаптардың санын экстраполяциялайды. Талаптардың Тарихи динамикасы негізінен талаптардың басталу жылдары бойынша талданады, бірақ сонымен бірге географиялық аймақ бойынша, негізгі қызмет бағыттары мен талаптардың түрлері бойынша одан әрі талдауға болады. Ірі талаптар әдетте бөлек қарастырылады және тәуелсіз бағалаушының есептерінде көрсетілген құн бойынша резервтеуге жатады немесе бөлек болжанады. Көп жағдайда инфляцияның болашақ қарқыны немесе шығын деңгейі туралы нақты болжамдар жасалмайды. Оның орнына шығындар мен шығындардың тарихи дамуы туралы болжамдар қолданылады. Қосымша сапалық пайымдау өткен тенденциялардың болашақта қолданылмайтын дәрежесін бағалау үшін қолданылады (мысалы, бір реттік оқиғаларды, сыртқы немесе нарықтық факторлардағы өзгерістерді, мысалы, қоғамның мәлімдемелерге қатынасы, экономикалық жағдайлар, инфляция деңгейлері, сот шешімдері мен заңнамалар, сондай-ақ ішкі факторлар портфолио құрамы, талаптарды қарау саясаты мен рәсімінің ерекшеліктері) Барлық байланысты белгісіздіктерді ескере отырып, ықтимал нәтижелер ауқымында ықтималдықпен өлшенген күтілетін нәтиже болып табылатын талаптардың есептелген түпкілікті мәнін алу.

Болжамдарға әсер ететін басқа да негізгі жағдайлар пайыздық мөлшерлемелердің ауытқуы, есептеулердің кешігуі және валюта бағамдарының өзгеруі болып табылады.

4.1.3. Дисконттау ставкалары

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер күтілетін болашақ ақша ағындарын тәуекелсіз мөлшерлеме бойынша дисконттау арқылы есептеледі, ол қолданылатын жерде өтімсіздік сыйлықақысына ұлғайтылады. Тәуекелсіз мөлшерлемелер сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер валютасындағы жоғары өтімді егеменді бағалы қағаздардың кірістілігі негізге алына отырып анықталады. Өтімсіздік сыйлықақысы бақыланатын нарықтық мөлшерлемелер негізінде анықталады.

4.1.4. Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету

Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету Компанияның сақтандыру шарттарын орындауына қарай қаржылық емес тәуекелге байланысты ақша ағындарының пайда болу сомасы мен мерзімдеріне қатысты белгісіздікке ұшырағаны үшін компания талап ететін өтемақыны білдіреді. Қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетуі болашақ ақша ағындары ең жақсы бағалаудан асып түсетіні туралы белгісіздікті жою үшін Компания төлейтін соманы көрсетеді.

Капитал құны компанияның қаржылық емес тәуекелге ұшырауын өтеу үшін талап ететін кірісті білдіреді. Компания капиталының құны жылдық 5% деңгейінде белгіленген. Сақтандыру шарттары бойынша тәуекелдік түзету 75% мөлшеріндегі сенімгерлік ықтималдық деңгейіне сәйкес келеді (2022 жыл: 75%). Сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету 75-процентиль деңгейінде сенімгерлік ықтималдық әдісін пайдалана отырып бағаланады. Яғни, Компания өзінің белгісіздікке ұшырауын болашақ ақша ағындарының болжамды ықтималдық үлестірімінің орташа мәнін шегергендегі сенімділіктің 75 пайыздық деңгейіне тең деп бағалады.

4.1.5. МПДУ босату

МПДУ сақтандыру шарттары бойынша активтің немесе міндеттеменің құрамдас бөлігі болып табылады және Компания болашақта қызмет көрсету кезінде мойындайтын алынбаған пайданы білдіреді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Сақтандыру шарттары тобы бойынша МПДУ сомасы пайда немесе залал құрамында әрбір есепті кезеңде сақтандыру бойынша түсім ретінде танылады және сақтандыру шарттары тобында көзделген қызметтер көрсетуді ұйым осындай қызметтерге айырбастау құқығын алуды күтетін өтемді көрсететін сомада көрсетеді. Сома мыналар арқылы анықталады:

- осы топтағы қамту бірліктерін сәйкестендіру;
- кезеңнің соңына шартта көзделген қызметтер үшін маржаны бөлу (кезең ішінде көрсетілген сақтандыру шарты бойынша қызметтерді көрсету үшін пайда немесе залал құрамындағы оның қандай да бір сомасы танылғанға дейін) ағымдағы кезеңде берілген және болашақта ұсынуға күтілетін қамтудың әрбір бірлігіне тең үлестермен;
- пайда немесе залал құрамындағы осы кезеңде берілген жабу бірліктеріне бөлінген шаманы тану.

Топтағы қамту бірліктерінің саны-бұл топтағы шарттармен ұсынылатын, қамтудың күтілетін қолданылу кезеңін ескере отырып айқындалатын шарт бойынша қызметтер саны. Сақтандыру шарттарының әрбір тобы бойынша қамту бірліктері әрбір есепті кезеңнің соңында төленген талаптар бойынша қалған қамтудың қысқаруы, есепті кезең ішінде шарттардың күтілетін мерзімі өтіп кетуі және бұзылуы ескеріле отырып қайта қаралады. Содан кейін олар ағымдағы кезеңде берілген және болашақта қамтамасыз етуге күтілетін әрбір қамту бірлігінің орташа ықтималдық өлшенген ұзақтығы негізінде бөлінеді. Ұсталатын қайта сақтандырудың жасалған шарттары үшін МПДУ босату базалық сақтандыру шарттары бойынша МПДУ босатуға ұқсас.

4.2. Қаржы активтерінің құнсыздануы

Тиісті қаржы активтері бойынша ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес ОК бағалау, атап айтқанда, құнсызданудан болған шығындарды анықтау және несиелік тәуекелдің едәуір өсуін бағалау кезінде болашақ ақша ағындарының сомасы мен мерзімдерін бағалау үшін пайымдауды қажет етеді. Бұл бағалаулар күтілетін шығындардың модельденген сценарийлерінің нәтижелеріне және пайдаланылған тиісті бастапқы деректерге негізделген.

4.3. Корпоративтік табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған активтер

Кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге бағаланады және болашақта активтің барлық сомасы немесе бір бөлігі өтелуі мүмкін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдығына қарай түзетіледі. Осындай ықтималдылықты бағалау күтілетін қызмет нәтижелеріне негізделген пайымдауларды қамтиды.

4.4. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі

Компания негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімдерін әр жылдық есепті кезеңнің соңында қарастырады. Активтің пайдалы қызмет ету мерзімін бағалау экономикалық пайдалану, жөндеу және техникалық қызмет көрсету бағдарламалары, Технологиялық жақсартулар және басқа да іскерлік жағдайлар сияқты факторларға байланысты. Басшылықтың негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімдерін бағалауы осы қаржылық есептілік күніндегі тиісті ақпаратты көрсетеді.

4.5. Салық салу

Әр түрлі қазақстандық заңнамалық актілер мен нормалар әрдайым анық жазыла бермейді. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасында пікір алшақтығы жағдайлары болуы мүмкін. Салық органдары салық салатын қосымша салықтар бойынша қолданылатын айыппұлдар мен өсімпұлдардың мөлшері айтарлықтай: айыппұлдар, әдетте, қосымша есептелген салықтардың 50% бағаланады және өсімпұл Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру мөлшерлемесі бойынша 1.25 көбейтіледі. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімпұлдар қосымша есептелген салықтардың сомасынан асып кетуі мүмкін. Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұлдар мен өсімпұлдардың ықтимал сомасы, егер мұндай қосымша есептелген туындаса, осы уақытқа дейін шығыстарға жатқызылған және есепті күндегі жағдай бойынша есептелген сомалардан асып кетуі мүмкін. Бағалаулар мен нақты төленген сомалар арасындағы айырмашылықтар, егер бар болса, болашақ операциялық нәтижелерге айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

5. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Қаржылық жағдай туралы есепке енгізілген есепті жылдың соңындағы ақшалай қаражат және олардың баламалары келесідей ұсынылған:

	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
Үш айдан аз бастапқы мерзімге жасалған РЕПО кері сатып алу шарттары	1 769 790	2 941 063
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	922 156	387 426
Банктердегі, шетел валютасындағы ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты	13 527	50 954
Брокерлік шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	2 753	442
Кассадағы ақша қаражаты	3 783	1 682
<i>Күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>(354)</i>	<i>(588)</i>
	2 711 655	3 380 979

2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы РЕПО сатып алу шарттарының әділ және баланстық құнын салыстыру:

	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп		2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)	
	Баланстық күн	Әділ күн	Баланстық күн	Әділ күн
ҚР Қаржы министрлігінің облигациялары	1 166 789	1 071 913	-	-
Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	603 001	593 165	2 941 063	2 814 871
Жергілікті эмитенттердің акциялары	-	-	-	-
<i>Күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>(354)</i>	<i>-</i>	<i>(588)</i>	<i>-</i>
	1 769 436	1 665 078	2 940 475	2 814 871

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша РЕПО кері сатып алу шарттарының құрамына есептелген пайыздық кіріс бойынша 2 872 мың теңге (2022 жылғы 31 желтоқсан 9 840 мың теңге) мөлшерінде берешек енгізілді.

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есептің мақсаттары үшін 2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары:

	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
Үш айдан аз бастапқы мерзімге жасалған РЕПО кері сатып алу шарттары	1 769 790	2 941 063
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	922 156	387 426
Банктердегі, шетел валютасындағы ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты	13 527	50 954
Брокерлік шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	2 753	442
Кассадағы ақша қаражаты	3 783	1 682
<i>Күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>(354)</i>	<i>(588)</i>
	2 711 655	3 380 979
Есептелген пайыздық кіріс бойынша берешек	(4 294)	(10 359)
<i>Күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>354</i>	<i>588</i>
	2 707 715	3 371 208

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫҒА ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

9. ШЫҒАРЫЛҒАН САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ БОЙЫНША АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Шарттардың портфельдері (топтары) бойынша шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер мен міндеттемелердің баланстық құны

	Шарттар портфелі (тобы)						Барлығы
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазатайым оқиғаларда н ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлкі ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	3 551 651	122 571	1 048 440	3 115 900	2 221 826	1 814 208	985 970
Шығын құрамдас бөлігінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер, оның ішінде:	3 165 373	46 231	775 725	2 169 431	1 571 626	1 416 130	9 628 654
- <i>болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау</i>	144 128	3 132	37 399	107 019	77 514	70 807	458 206
- <i>қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету</i>	242 150	73 208	235 316	839 450	572 686	327 271	2 773 706
- <i>шарттарда көзделген қызметтер үшін маржа</i>	-	-	-	-	-	-	-
- <i>ПОРП көмегімен бағаланған міндеттемелер</i>	-	-	-	-	-	-	-
Шығын компоненті	-	-	-	-	-	-	-
Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	83 379	-	118 897	13 626	84 926	422	301 250
Аквизициялық ақша ағындарына қатысты танылған активтер	-	-	-	-	-	-	-
Шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	3 635 030	122 571	1 167 337	3 129 526	2 306 752	1 814 630	985 970
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	10 632	-	-	19 119	204 768	-	-

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

	Шарттар портфелі (тобы)						Барлығы
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлікті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық құқықтық жауапкершілік ті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	4 337 751	124 277	1 102 449	1 052 696	1 505 906	1 316 692	10 044 698
Шығын құрамдас бөлігінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер, оның ішінде:	4 076 661	76 396	823 980	934 937	924 031	1 067 068	8 188 827
- болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	167 393	2 242	31 261	31 445	43 125	53 350	333 178
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету	93 697	45 639	247 208	86 314	538 750	196 274	1 522 693
- шарттарда көзделген қызметтер үшін маржа	-	-	-	-	-	-	-
- ПОРП көмегімен бағаланған міндеттемелер	-	-	-	-	-	-	-
Шығын компоненті	-	-	-	-	-	-	-
Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	450 824	513	67 454	270 881	52 678	-	851 435
Аквизициялық акша ағындарына қатысты танылған активтер	-	-	-	-	-	-	-
Шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	4 788 575	124 790	1 169 903	1 323 577	1 558 584	1 316 692	10 896 133
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	35 238	-	-	24 920	-	-	-

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

Шығарылған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза міндеттемелердің (активтердің) түсу және қорытынды сальдосын салыстыру және қаржылық нәтижелер туралы есепте танылған ақша ағындары мен кірістер мен шығыстардың салдарынан есепті кезең ішінде оның өзгеруі:

2023 жылға	ООСП бойынша таза міндеттемелер (активтер)		ОВУ	Барлығы
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2023 ж. сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	(9 984 540)	-	(851 435)	(10 835 975)
- активтер	60 158	-	-	60 158
- міндеттемелер	(10 044 698)	-	(851 435)	(10 896 133)
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	3 044 643	-	-	3 044 643
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	9 813 754	-	(5 983 089)	3 830 665
- сақтандыру кірісі (сақтандырудан түскен табыс)	17 443 888	-	-	17 443 888
- аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы (сақтандыру қызметтерін көрсету бойынша шығыстар)	(6 788 095)	-	-	(6 788 095)
- туындаған талаптарға арналған шығыстар	-	-	(5 983 089)	(5 983 089)
- ақшаның уақытша құнының әсері (қаржылық шығындар)	(842 039)	-	-	(842 039)
Ақша ағындары, оның ішінде:	(15 499 904)	-	7 320 517	(8 179 387)
- алынған сақтандыру сыйлықақылары	(19 619 283)	-	-	(19 619 283)
- төленген төлемдер	-	-	7 320 517	7 287 912
- аквизициялық ақша ағындары	4 119 379	-	-	4 119 379
Басқалары	-	-	(787 243)	(787 243)
31.12.2023 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	(12 626 047)	-	(301 250)	(12 927 297)
- активтер	234 519	-	-	234 519
- міндеттемелер	(12 860 566)	-	(301 250)	(13 161 816)

2022 жылға	ООСП бойынша таза міндеттемелер (активтер)		ОВУ	Барлығы
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2022 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	(11 092 682)	-	(839 733)	(11 932 415)
- активтер	31 694	-	-	31 694
- міндеттемелер	(11 124 376)	-	(839 733)	(11 964 109)
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	2 471 682	-	-	2 471 682
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	10 851 829	-	(5 464 672)	5 387 157
- сақтандыру кірісі (сақтандырудан түскен табыс)	17 020 297	-	-	17 020 297
- аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы (сақтандыру қызметтерін көрсету бойынша шығыстар)	(5 555 101)	-	-	(5 555 101)
- туындаған талаптарға арналған шығыстар	-	-	(5 464 672)	(5 464 672)
- ақшаның уақытша құнының әсері (қаржылық шығындар)	(613 367)	-	-	(613 367)
Ақша ағындары, оның ішінде:	(12 215 366)	-	5 769 008	(6 446 358)
- алынған сақтандыру сыйлықақылары	(15 516 595)	-	-	(15 516 595)
- төленген төлемдер	-	-	5 769 008	5 769 008
- аквизициялық ақша ағындары	3 301 229	-	-	3 301 229
Басқалары	-	-	(316 038)	(316 038)
31.12.2022 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	(9 984 540)	-	(851 435)	(10 835 975)
- активтер	60 158	-	-	60 158
- міндеттемелер	(10 044 698)	-	(851 435)	(10 896 133)

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

10. ШЕГЕРІЛЕТІН ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ БОЙЫНША АКТИВТЕР

Шарттардың портфельдері (топтары) бойынша ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердің баланстық құны:

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	Шарттар портфелі (тобы)						Барлығы
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі н міндетті сақтандыру	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналы к сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлікті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
Залалды өтеу компонентінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша активтер, оның ішінде	-	300	7 147	56 500	738 662	209 801	1 170 314
- болашақ ақша ағындарының ағымдағы құлын базалу	-	73	1 731	13 688	178 950	31 669	264 365
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету	-	4	87	684	8 947	1 583	13 218
- шарттарда көзделген қызметтер үшін маржа	-	223	5 329	42 128	550 765	176 549	892 731
Зиянды өтеу компоненті	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	-	7 926	2 456	29 749	-	40 130
	-	300	15 073	58 956	768 411	209 801	1 210 444

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	Шарттар портфелі (тобы)						Барлығы
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналы к сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлікті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
Залалды өтеу компонентінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша активтер, оның ішінде	-	1 891	827	52 380	290 993	119 850	626 821
- болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	-	788	345	21 820	121 221	49 927	261 119
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету	-	39	17	1 091	6 061	2 496	13 057
- шарттарда көзделген қызметтер үшін маржа	-	1 064	465	29 469	163 711	67 427	352 645
Зиянды өтеу компоненті	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	-	-	2 319	-	-	-
	-	1 891	827	54 699	290 993	119 850	1 210 444

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

11. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

	Жер учаскелері мен ғимараттар	Компьюте рлер мен жабдықта р	Көлік құралдар ы	Материал дық емес активтер	Басқалар	Барлығы
<i>Бастапқы құны</i>						
2021 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	1 119 099	75 054	143 702	154 799	387 294	1 879 948
Түсімдер	955	95 898	2 303	-	5 445	104 601
Қайта бағалау	96 203	-	-	-	-	96 203
Шығын	(1 460)	(35 748)	-	(50 543)	(14 055)	(101 806)
2022 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	1 214 797	135 204	146 005	104 256	378 684	1 978 946
Түсімдер	284	37 403	19 981	6 663	98	64 429
Қайта бағалау	167 130	-	-	-	-	167 130
Шығын	-	(30 039)	(40 107)	(7 082)	(117 691)	(194 919)
2023 жылғы 31 желтоқсан	1 382 211	135 204	146 005	104 256	378 684	2 015 586
<i>Жинақталған амортизация</i>						
2021 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	(435 863)	(55 991)	(129 435)	(91 027)	(247 830)	(960 146)
Бір жылға есептеулер	(18 986)	(18 017)	(657)	(18 166)	(57 269)	(113 095)
Қайта бағалау	(42 134)	-	-	-	-	(42 134)
Шығын	1 458	35 748	-	50 543	13 966	101 715
2022 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	(495 525)	(38 260)	(130 092)	(58 650)	(291 133)	(1 013 660)
Бір жылға есептеулер	(21 460)	(28 278)	(3 864)	(15 503)	(52 270)	(121 375)
Қайта бағалау	(75 126)	-	-	-	-	(75 126)
Шығын	-	30 039	36 182	7 082	117 195	190 498
2023 жылғы 31 желтоқсан	(592 111)	(36 499)	(97 774)	(67 071)	(226 208)	(1 019 663)
<i>Баланстық құн</i>						
2022 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	719 272	96 944	15 913	45 606	87 551	965 286
2023 жылғы 31 желтоқсан	790 100	98 705	48 231	37 185	152 476	995 923

Іргелес жер учаскелері бар ғимараттар кейіннен есептелген жинақталған амортизацияны және күнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі қайта бағалау сәтіндегі әділ құнды білдіретін қайта бағаланған күн бойынша көрсетіледі.

Іргелес жер учаскелері бар ғимараттарды қайта бағалау жыл сайын жүргізіледі, 2023 жылғы 31 қаңтардағы жағдай бойынша «GLOBAL CAPITAL» ЖШС бағалау компаниясы (№ЗТ-00491(72324-1910-ЖШС) 01.09.2005 ж. №0010977 мемлекеттік лицензиясы) жүргізді. Бағалау халықаралық бағалау стандарттарына сәйкес жүргізілді. Бағалаушы әділ құнды бағалаудың келесі жалпы қабылданған әдістерін қолданды: шығындар және салыстырмалы, бұл әділ құнды бағалау иерархиясындағы 2 деңгейлі бағалау.

**12. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВТЕР ЖӘНЕ ЖАЛДАУ БОЙЫНША
МІНДЕТТЕМЕЛЕР**

Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің баланстық құны және оны жыл ішінде өзгерту:

	Кеңсе ғимараттары
2021 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	59 043
Түсім	26 341
Есептелген амортизация	(40 303)
2022 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	45 081
Түсім	51 082
Шығын	(13 544)
Есептелген амортизация	(33 042)
2023 жылғы 31 желтоқсан	49 377

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Жалдау бойынша міндеттемелердің баланстық құны және оны жыл бойына өзгерту:

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Басында	46 209	62 150
Кезең ішіндегі түсімдер	51 082	54 906
Пайыздар бойынша шығыстар	7 599	9 131
Жылыстау (шартты бұзу)	(13 544)	-
Пайыздарды толеу	(7 992)	(8 737)
Кезең үшін төлемдер	(34 705)	(71 241)
Соңында	48 649	46 209

Ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді жалдау міндеттемелерінің баланстық құны:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
Міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі	31 527	35 930
Міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	17 122	10 279
	48 649	46 209

13. БАСҚА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
Басқа қаржылық міндеттемелер:		
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	6 675	3 916
Басқа кредиторлық берешек	235 629	78 610
	242 304	82 526
Басқа қаржылық емес міндеттемелер:		
Табыс салығынан басқа салық міндеттемелері	91 817	70 307
Қызметкерлер алдындағы кредиторлық берешек	22 433	34 495
Басқа міндеттемелер	4 200	4 123
	118 450	108 925
	360 754	191 451

14. БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Пайдаланылмаған демалыс бойынша резервтің өзгеруін талдау

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Басында	182 226	205 221
Резервті есептеу	411 766	128 264
Резервті пайдалану	(333 745)	(151 259)
Соңында	260 247	182 226

15. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

(а) Акционерлік капитал

2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлік капитал келесідей ұсынылған:

Шығаруға рұқсат етілген акциялар (акциялар саны), дана	1 500 000
Номиналды құны, теңге	1 000
Шығарылған және толық төленген акциялар, мың теңге	1 500 000

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

(б) Капиталды басқару

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сақтандыру компанияларынан ҚРҰБ нұсқаулықтарына сәйкес компанияның қаржылық есептілігі негізінде есептелген кемінде бір бірлік мөлшерінде төлем қабілеттілігі маржасының коэффициентін сақтауды талап етеді. 2023 және 2022 жылдардағы 31 Желтоқсанда Компания келесі кестеде көрсетілгендей төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік коэффициентін сақтау бойынша норматив орындады:

	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	2022 жылғы 31 желтоқсан
Төлем қабілеттілігінің нақты маржасы	4 390 325	3 670 784
Төлем қабілеттілігі маржасының ең аз мөлшері	2 511 562	2 324 215
Төлем қабілеттілігі коэффициенті	1,75	1,58

(в) Меншікті капитал резервтері

Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте меншікті капитал құрамында көрсетілген резервтерге мыналар жатады:

- басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві;
- негізгі құралдарды қайта бағалау резерві, оған жер мен ғимараттарды қайта бағалау қоры жатады; - басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша ОК астындағы резерв

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Басында	13 001	535 041
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін Қаржы активтерімен операциялар бойынша іске асырылмаған кірістер/(шығыстар)	134 844	(524 551)
Пайда немесе залал құрамына ауыстырылған, басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтерін қайта бағалау бойынша іске асырылған (кірістер)/ шығыстар	8 951	2 511
Соңында	156 796	13 001

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві- бұл пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуді шегергендегі басқа жиынтық табыстың құрамында танылған, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін жинақталған қайта бағалау.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің құлсыздану резерві

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Басында	23 593	-
Резервті бір жылға есептеу	37 177	23 593
Бір жыл ішінде резервті қалпына келтіру	(33 701)	-
Соңында	27 069	23 593

(г) Дивидендтер

Төленуі мүмкін дивидендтердің шамасы компанияның бөлінбеген пайдасының және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған жыл ішіндегі таза табысының сомасымен шектеледі.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Компания акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының 2023 жылғы 20 қазандағы шешімі негізінде өткен қаржы жылының нәтижесі бойынша акционерлерге 240 000 мың теңге мөлшерінде дивидендтер төледі (2022 жылғы дивидендтер төлеу болған жок).

«МУНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

16. САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТТЕРІН КӨРСЕТУ НӘТИЖЕСІ

	Шарттар портфелі (тобы)						Барлығы
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлікті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін							
Сактандыру шарттары бойынша түсім:	6 137 214	250 715	2 536 156	3 671 805	2 817 591	958 061	1 072 346
<i>Шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасы</i>	500 813	156 863	493 938	1 006 234	1 949 893	540 173	850 438
<i>Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету сомасы</i>	265 115	7 919	95 403	120 457	46 673	16 634	10 244
<i>Шығын компонентіне жатқызылмаған сақтандыру қызметтері бойынша шығыстарды өтеу</i>	4 119 506	57 568	1 518 656	1 546 204	558 972	390 216	109 424
<i>Аквизициялық ақша ағындарына жататын соманы өтеу</i>	1 251 780	28 365	428 159	998 910	262 053	11 038	102 240
<i>Миндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі</i>	-	-	-	-	-	-	-
Сактандыру шарттары бойынша шығыстар:	(5 824 147)	(109 095)	(2 446 984)	(3 167 826)	(577 711)	(477 546)	(256 080)
<i>Туындаған талаптарға арналған шығыстар</i>	(3 355 624)	(23 072)	(1 849 077)	(963 278)	243 314	(76 292)	(47 174)
<i>Аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы</i>	(2 468 523)	(85 933)	(597 907)	(2 204 548)	(821 025)	(401 254)	(208 906)
<i>Миндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі</i>	-	-	-	-	-	-	-
Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	-	(8 058)	(3 524)	(223 088)	(1 239 341)	(510 445)	(685 180)
Сактандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза қаржылық кірістер (шығыстар):	(248 834)	(9 505)	(93 580)	(206 542)	(137 234)	(94 414)	(51 930)
<i>Ақшаның уақытыша құлшының өзгеруі</i>	(248 834)	(9 505)	(93 580)	(206 542)	(137 234)	(94 414)	(51 930)

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

	Шарттар портфелі (тобы)						Барлығы
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазағайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлкікті ерікті сақтандыру	Жүктерлі, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін							
Сақтандыру шарттары бойынша түсім:	5 520 636	249 195	2 441 731	3 309 990	3 369 526	828 556	1 300 663
<i>Шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасы</i>	268 843	134 475	567 633	648 319	2 640 010	407 179	938 398
<i>Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету сомасы</i>	184 364	2 793	48 273	87 252	1 187	705	4 585
<i>Шығын компонентіне жатқызылмаған сақтандыру қызметтері бойынша шығыстарды өтеу</i>	2 432 174	13 245	1 595 972	1 322 531	47	7 563	159 647
<i>Аквизициялық ақша ағындарына жататын соманы өтеу</i>	2 635 255	98 682	229 853	1 251 888	728 282	413 109	198 033
<i>Міндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі</i>	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру шарттары бойынша шығыстар:	(5 348 255)	(121 869)	(1 514 362)	(2 509 154)	(772 622)	(418 688)	(334 823)
<i>Туындаған талаптарға арналған шығыстар</i>	(2 713 000)	(23 187)	(1 284 509)	(1 257 266)	(44 340)	(5 579)	(136 790)
<i>Аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы</i>	(2 635 255)	(98 682)	(229 853)	(1 251 888)	(728 282)	(413 109)	(198 033)
<i>Міндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі</i>	-	-	-	-	-	-	-
Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	-	(10 194)	(4 458)	(282 211)	(1 567 794)	(645 725)	(1 566 420)
Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза қаржылық кірістер (шығыстар):	(203 470)	(5 532)	(86 253)	(95 494)	(118 595)	(71 268)	(613 367)
<i>Ақшаның уақытша құнының өзгеруі</i>	(203 470)	(5 532)	(86 253)	(95 494)	(118 595)	(71 268)	(613 367)

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

17. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КІРІС

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Пайыздық кірістер:		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	950 628	808 369
Кредит мекемелеріндегі қаражат	217 589	102 102
«Кері РЕПО» операциялары	263 079	197 929
	1 431 296	1 108 400
Амортизацияланған құн бойынша көрсетілген қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар:		
РЕПО келісімі бойынша міндеттемелер	-	(20 519)
	-	(20 519)
Пайдаланумен есептелген пайыздық кірістердің жиыны тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі	1 431 296	1 087 881
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда:		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша өткізілген пайда	29 406	2 582
Тануды тоқтату кезінде жіктелген Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша өткізілген залал	(8 951)	(2 511)
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда жиыны	20 455	71
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайда		
Шетел валютасын сатып алу және сату	-	-
Курстық айырмашылықтар, таза	(52 533)	243 177
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайда жиыны	(52 533)	243 177
Таза инвестициялық табыс жиыны	1 399 218	1 331 129

18. БАСҚА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Жалақы және басқа төлемдер	1 599 656	983 484
Корпоративтік табыс салығынан басқа салықтар	143 461	210 325
Тозу және амортизация	84 412	75 943
Банк шығындары	38 061	30 679
Байланыс қызметтері және ақпараттық қызметтер	33 273	34 533
Көлік қызметтері	27 076	23 060
Кеңсе тауарлары және басқа кеңсе шығындары	25 368	25 890
Кәсіби қызметтер	11 312	5 990
Коммуналдық қызметтер	8 826	8 611
Иссапар шығындары	5 506	10 681
Басқа шығындар	3 044	1 280
Барлығы басқа операциялық шығындар	1 979 995	1 410 476

19. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

Компания ХҚЕС өзгеше болуы мүмкін қазақстандық салық заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылатын салық есебінің деректері негізінде ағымдағы кезең үшін корпоративтік табыс салығы бойынша есеп айырысуларды жасайды.

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Шығыстардың кейбір түрлері салық салу мақсатында есепке алынбайтындығына, сондай-ақ салық салынбайтын кірістің болуына байланысты компанияда тұрақты салық айырмашылықтары болады.

Мемлекеттік бағалы қағаздар және Қазақстан қор биржасында листингілік бағалы қағаздар бойынша пайда болған инвестициялық кіріс салық салудан босатылады.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсатында активтер мен міндеттемелердің есептік құны мен салық салу мақсатында айқындалатын сома арасындағы уақытша айырмашылықтардың таза салық әсерін көрсетеді. 2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтар негізінен кірістер мен шығыстарды есепке алудың әртүрлі әдістерімен, сондай-ақ кейбір активтердің есептік құнымен байланысты.

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы	96 186	64 381
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу/шығыстар	(20 822)	23 826
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	75 364	88 207

Табыс салығы бойынша шығыстармен 20% ресми мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген салық салуға дейінгі пайдаға қатысты табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру:

	2023 жыл	2022 жыл (қайта есептелген)
Салық салуға дейінгі пайда	543 450	1 191 365
Табыс салығының белгіленген мөлшерлемесі	20%	20%
Белгіленген мөлшерлеме бойынша салықтың есептік сомасы	108 690	238 273
Тұрақты айырмашылықтардың салықтық әсері		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бааланатын қаржы активтерінен салық салынбайтын кіріс	(164 682)	(142 956)
Шегерілмейтін шығыстар (салық салынбайтын кірістер)	131 356	(7 110)
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	75 364	88 207

2023 және 2022 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдарға кейінге қалдырылған салық бойынша қозғалыстар (міндеттемелер) / активтер келесідей:

	2023 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	Пайда немесе залал ретінде танылған	Жиынтық табыстың құрамында танылған	2023 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(87 865)	5 190	(18 401)	(101 076)
Бағалау міндеттемелері	36 445	15 604	-	52 049
Басқа міндеттемелер	19	28	-	47
	(51 401)	20 822	(18 401)	(48 980)

	2022 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	Пайда немесе залал ретінде танылған	Жиынтық табыстың құрамында танылған	2022 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(57 852)	(19 199)	(10 814)	(87 865)
Бағалау міндеттемелері	41 044	(4 599)	-	36 445
Басқа міндеттемелер	47	(28)	-	19
	(16 761)	(23 826)	(10 814)	(51 401)

20. САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Компанияның қызметі әртүрлі сақтандыру және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды және бұл қызмет тәуекелдің белгілі бір дәрежесін немесе тәуекелдердің жиынтығын талдауды, бағалауды, қабылдауды және басқаруды қамтиды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Тәуекелді қабылдау қаржылық бизнестің негізі болып табылады, ал Операциялық тәуекелдер бизнесті жүргізудің сөзсіз салдары болып табылады. Сондықтан компанияның мақсаты тәуекел мен кірістілік арасындағы тиісті тепе-теңдікке қол жеткізу және Компанияның қаржылық көрсеткіштеріне ықтимал теріс әсерді азайту болып табылады.

Компанияның тәуекелдерді басқару саясаты осы тәуекелдерді анықтауға және талдауға, тиісті тәуекел лимиттері мен бақылау құралдарын белгілеуге, сондай-ақ сенімді және заманауи ақпараттық жүйелердің көмегімен тәуекелдер мониторингі мен лимиттердің сақталуына бағытталған.

Компания нарықтардағы, өнімдердегі және дамып келе жатқан озық тәжірибелердегі өзгерістерді көрсету үшін өзінің саясаттары мен тәуекелдерді басқару жүйелерін үнемі қайта қарайды.

Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне, негізгі тәуекелдерді басқаруға және тәуекелдерді басқару саясаты мен процедураларын мақұлдауға, сондай-ақ ірі мәмілелерді мақұлдауға жауапты.

Басқарма тәуекелдерді төмендету жөніндегі шараларды мониторингілеу және енгізу үшін жауапты болады, сондай-ақ компанияның тәуекелдердің белгіленген шегінде қызметті жүзеге асыруын қадағалайды.

Тәуекел-менеджмент бөлімі бастығының міндеттеріне тәуекелдерді жалпы басқару және қолданыстағы заңнама талаптарының сақталуын бақылауды жүзеге асыру, сондай-ақ қаржылық және қаржылық емес тәуекелдерді анықтау, бағалау, басқару және есеп беру бойынша жалпы қағидаттар мен әдістердің қолданылуын бақылауды жүзеге асыру кіреді.

Компания кездесетін тәуекелдердің ең маңызды түрлері-сақтандыру тәуекелі, қайта сақтандыру тәуекелі, несиелік тәуекел, өтімділік тәуекелі, нарықтық тәуекел және басқа Операциялық тәуекелдер. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру қаупінен және басқа да баға тәуекелдерінен тұрады.

Компания сақтандыру тәуекелі берілетін шарттар жасасады. Бұл бөлімде осы тәуекелдер келтірілген және Компания оларды басқару үшін қолданатын әдістер сипатталған.

20.1 Сақтандыру тәуекелін басқару

(а) Тәуекелдерді басқару мақсаттары және сақтандыру тәуекелін азайту саясаты

Сақтандыру тәуекелдерін басқару компания жүзеге асыратын қызмет үшін өте маңызды болып табылады. Сақтандыру шарттарына қатысты мақсат-осы портфельдер бойынша сақтандыру талаптарынан күтілетін ақша ағындарына сәйкес келетін жарамдылық мерзімі мен өтеу сомасы бар активтерді таңдау.

Компания жүзеге асыратын сақтандыру және қайта сақтандыру жөніндегі негізгі қызмет тәуекелге тікелей ұшыраған жеке тұлғалар мен ұйымдардан шығын тәуекелін қабылдауды көздейді. Мұндай тәуекелдер сақтандырылатын оқиға нәтижесінде туындауы мүмкін мүлікке, жауапкершілікке, жазатайым оқиғаға, жүктерге, денсаулыққа, қаржылық немесе өзге де тәуекелдерге байланысты болуы мүмкін. Бұл ретте Компания шарт бойынша талаптардың басталу мерзіміне және ауырлығына байланысты белгісіздік тәуекеліне ұшырайды.

Компания өзінің сақтандыру тәуекелін сақтандыру сомасын шектеу, жаңа өнімдерді қамтитын немесе белгілі бір лимиттерден асатын операцияларды мақұлдау процедуралары, баға нұсқаулықтары, қайта сақтандыруды орталықтандырылған басқару және туындаған мәселелерді бақылау арқылы басқарады.

Негізгі тәуекел-сақтандыру талаптарының жиілігі мен ауырлығы күтілгеннен жоғары болуы мүмкін. Сақтандыру оқиғалары табиғаты бойынша кездейсоқ болып табылады және бір жылдағы оқиғаның нақты саны мен мөлшері белгіленген статистикалық әдістерді қолдана отырып есептелгеннен өзгеше болуы мүмкін.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

(i) Сақтандыру қызметі бойынша стратегия

Компанияның сақтандыру қызметі жөніндегі стратегиясы теңдестірілген портфельді қамтамасыз ету мақсатында әртараптандыруға бағытталған және бірнеше жылдар бойы ұқсас тәуекелдердің үлкен портфелінің болуына негізделген және осының арқасында ықтимал нәтиженің өзгеріштігі төмендейді деп есептеледі.

Компанияның сақтандыру қызметі жөніндегі стратегиясы сақтандыруға жататын қызмет түрлерін, қызмет сақтандыруға жататын аумақты және Компания сақтандыруға дайын өнеркәсіп салаларын айқындайтын бизнес-жоспарда көрсетілген. Бұл стратегия портфель құрамындағы тәуекелдердің тиісті таңдауын қамтамасыз ету мақсатында сақтандырудың әрбір бағытындағы әрбір сақтандырушы үшін лимиттерді, сақтандыру класын, аумақты және саланы айқындайтын сақтандырудың егжей-тегжейлі қағидалары үшін негіз болып табылады.

Сақтандыру өнімдерінің тарифтері мен бағаларын есептеу ағымдағы нарықтық конъюнктураны көрсетеді және қаржылық тәуекелдерді айтарлықтай төмендетуге бағытталған болашақ нәтижелерді түзету үшін қажетті ең ықтимал болжамдарды қамтиды.

Басшылық сақтандыру ережелерінің сақталуын тұрақты негізде бақылайды. Компанияның Директорлар кеңесі арнайы рұқсатты қажет ететін мәмілелерге ерекше назар аударады.

(ii) Қайта сақтандыру стратегиясы

Компания шығындар қаупін басқару және қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету мақсатында сақтандыру тәуекелдерінің бір бөлігін қайта сақтандырады. Компания таза тәуекелді төмендету және төлем қабілеттілігінің нақты маржасының асып кетуіне жол бермеу мақсатында факультативтік қайта сақтандыруға және облигациялық қайта сақтандыруға кіреді.

Алайда, қайта сақтандыру компанияны сақтанушылар алдындағы міндеттемелерден босатпайды. Егер қайта сақтандырушы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда, Компания сақтандыру өтемақыларын төлеуге жауапты болып қалады. Қайта сақтандырушылардың кредит қабілеттілігі әрбір шарт жасасар алдында олардың қаржылық тұрақтылығын талдау арқылы тоқсан сайын бағаланады. Басшылық мақұлданған қайта сақтандырушылар мен делдалдардың несиелік қабілеттілігін рейтингтік агенттіктер ұсынатын несиелік ұпайларын және басқа да жалпыға қол жетімді қаржылық ақпаратты зерттеу арқылы бағалайды.

Компания шығындарды шектейтін қайта сақтандыру келісімдерін пайдаланбайды.

(б) Сақтандыру тәуекелдерінің шоғырлануы

Компания кездесетін сақтандыру тәуекелінің негізгі аспектісі-белгілі бір оқиға немесе бірқатар оқиғалар компанияның міндеттемелеріне айтарлықтай әсер етуі мүмкін жағдайда болуы мүмкін сақтандыру тәуекелінің шоғырлану дәрежесі. Мұндай шоғырлану Бір сақтандыру шартына немесе байланысты шарттардың аз санына қатысты туындауы мүмкін және Елеулі міндеттемелер туындауы мүмкін жағдайлармен байланысты болуы мүмкін. Сақтандыру тәуекелін шоғырландырудың маңызды аспектісі-бұл бірқатар жеке сақтандыру кластары немесе келісімшарттар сериясы ішінде тәуекелдердің жинақталуы нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Тәуекелдердің шоғырлануы сирек кездесетін, бірақ табиғи апаттар сияқты ауырлығы жоғары оқиғалардың нәтижесінде де, сақтандыру қызметі белгілі бір географиялық орналасу немесе демографиялық тенденциялар сияқты белгілі бір топқа қарай ауытқитын жағдайларда да туындауы мүмкін.

Компания осы тәуекелдерді басқару үшін қолданатын негізгі әдістер екі жақты. Біріншіден, тәуекелдерді басқару сақтандыру қызметін тиісті жүргізу арқылы жүзеге асырылады. Егер күтілетін пайда қабылданатын тәуекелдерге пропорционалды болмаса, сақтандырушыларға сақтандыру шарттарын жасасуға рұқсат етілмейді. Екіншіден, тәуекелді басқару қайта сақтандыруды пайдалану арқылы жүзеге асырылады. Компания өзінің міндеттемелерінің әртүрлі сыныптары мен мүлдікті сақтандыру бойынша қайта сақтандыру бойынша қамтуды сатып алады. Компания қайта сақтандыру бағдарламасына байланысты шығындар мен пайданы үнемі бағалайды.

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

(ii) Елдер бөлінісінде тәуекелдердің ықпалына ұшырау Қазақстаннан басқа

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша;

Ел	Сақтандырудың жалпы сомасы	Қайта сақтандыру сомасы	Меншікті ұстау (қайта сақтандырудан кейін)
Ресей Федерациясы	86 266 429	133 959	86 132 470
Қырғызстан Республикасы	32 764 172	-	32 764 172
Өзбекстан Республикасы	22 045 030	-	22 045 030
Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі	8 019 740	-	8 019 740
Беларусь Республикасы	3 377 021	-	3 377 021
Тәжікстан	3 249 063	-	3 249 063
Әзірбайжан	1 805 869	-	1 805 869
Түркия	893 470	-	893 470
Германия	692 503	-	692 503
Корея Республикасы	454 436	-	454 436
Кипр	320 388	-	320 388
Америка Құрама Штаттары	186 430	-	186 430
Швейцария	103 200	-	103 200
Нидерланды	96 630	-	96 630
Грузия	83 975	-	83 975
Финляндия	61 600	-	61 600
Мэн Аралы	13 800	-	13 800
Басқа елдер	17 971 679	4 066 693	13 904 985
Тәуекелге жалпы ұшырау (Қазақстанды қоспағанда)	178 405 432	4 200 652	174 204 780
Қазақстан	10 385 954 847	3 988 018 646	6 397 936 201
Барлығы	10 564 360 279	3 992 219 298	6 572 140 981

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

Ел	Сақтандырудың жалпы сомасы	Қайта сақтандыру сомасы	Меншікті ұстау (қайта сақтандырудан кейін)
Ресей Федерациясы	86 266 429	133 959	86 132 470
Қырғызстан Республикасы	32 764 172	-	32 764 172
Өзбекстан Республикасы	22 045 030	-	22 045 030
Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі	8 019 740	-	8 019 740
Беларусь Республикасы	3 377 021	-	3 377 021
Тәжікстан	3 249 063	-	3 249 063
Әзірбайжан	1 805 869	-	1 805 869
Түркия	893 470	-	893 470
Германия	692 503	-	692 503
Корея Республикасы	454 436	-	454 436
Кипр	320 388	-	320 388
Америка Құрама Штаттары	186 430	-	186 430
Швейцария	103 200	-	103 200
Нидерланды	96 630	-	96 630
Грузия	83 975	-	83 975
Финляндия	61 600	-	61 600
Мэн Аралы	13 800	-	13 800
Басқа елдер	17 971 679	4 066 693	13 904 985
Тәуекелге жалпы ұшырау (Қазақстанды қоспағанда)	178 405 432	4 200 652	174 204 780
Қазақстан	10 385 954 847	3 988 018 646	6 397 936 201
Барлығы	10 564 360 279	3 992 219 298	6 572 140 981

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

(д) Шығындарды дамыту

Өткен кезеңдегі шығындардың даму динамикасын талдау компанияның кезеңдегі шығындардың соңғы мөлшерін бағалау қабілетін қамтамасыз етеді. Компания сақтандырудың барлық сыныптары бойынша шығындардың дамуына талдау жүргізді.

Ұсынылған кестеде «төленбеген шағымдар және шағымдар бойынша шығыстар бойынша жалпы міндеттеме», «өтелуге жататын қайта сақтандыру сомасы», «төленбеген шағымдар және шағымдар бойынша шығыстар бойынша таза міндеттеме» жолдарында қайта сақтандырушының үлесін ескере отырып және қайта сақтандырушының үлесін есепке алмай, тиісінше есепті күндерге бағаланған шығындар резервтерінің деректері келтіріледі (соңы кезең). Кестенің бұл бөлігі белгілі бір күнтізбелік кезеңге жататын компанияның жалпы шығынын бағалау кейінгі кезеңдерде қалай өзгергенін көрсетеді.

«Сақтандыру төлемдері (өспелі қорытындысы бар) «деген жолдарда:» тиісті бағанның тақырыбында көрсетілген жыл ішінде болған залалдар бойынша өспелі қорытындысы бар төлемдер туралы деректер тиісті жолда көрсетілген күнгі жағдай бойынша келтіріледі.

«Тиісті жылы болған сақтандыру жағдайлары бойынша шығындардың жалпы резерві:» деген жолдарда тиісті бағанның тақырыбында көрсетілген, тиісті жолда көрсетілген күнгі жағдай бойынша қайта бағаланған жыл ішінде болған залалдар резерві келтіріледі.

Шығындар резервтерінде Компания болашақ шығындар тәжірибесінің болжанғаннан гөрі қолайсыз болу ықтималдығын бағалайды және айтарлықтай белгісіздік бар резервтерді жоспарлауда сақтық танытады. Нәтижесінде, бір жылда көрсетілген шығындардың қолайсыз өсуімен байланысты белгісіздік дамудың алғашқы сатысында берілген жылды бағалаудан көп, ал резервтер мөлшерінің барабарлығына кепілдік беретін қор максималды. Шығындар динамикасының дамуымен қосымша қолайсыз шығындардың мөлшері айқындала түседі, кепілдік қоры азаяды. Бұл шығындар резервін қалыптастыруда ескеріледі.

Бұл кесте алдыңғы кезеңдердегі төленбеген шығындарды бағалаудың жеткіліктілігіне Тарихи шолуды ұсынғанымен, осы қаржылық есептілікті пайдаланушылар ағымдағы кезеңнің төленбеген шығындарының балансына өткен кезеңдердің артық немесе тапшылығын экстраполяциялау кезінде сақ болу керек. Алайда, белгісіздік резервтерін қалыптастыру процесіне байланысты, бұл бағалау сайып келгенде барабар болатынына абсолютті сенімділік жоқ.

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығындардың дамуын талдау (жалпы) :

	2017 ЖЫЛ	2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл
Төленбеген шағымдар мен шағымдар бойынша шығыстар бойынша жалпы міндеттеме	2 671 780	2 741 342	2 889 577	2 461 063	2 755 959	2 303 686	2 423 934
Өтеуге жататын қайта сақтандыру сомасы	(332 335)	(281 427)	(414 118)	(304 370)	(367 028)	(110 406)	(205 180)
Төленбеген шағымдар мен шағымдар бойынша шығыстар бойынша таза міндеттеме	2 339 445	2 459 915	2 475 459	2 156 693	2 388 931	2 193 280	2 218 754
Тіісті жылы болған сақтандыру жағдайлары бойынша шығындардың жалпы резерві (жыл соңына):	1 606 783	1 617 491	1 303 785	1 416 605	1 336 331	1 764 149	
Болған сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдері (өспелі қорытындымен):	2017 ЖЫЛ	2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл
бір жылдан кейін	1 075 153	800 088	1 128 765	954 113	1 621 610	2 362 141	-
екі жылдан кейін	1 143 590	840 468	1 183 575	1 036 026	1 673 855	-	-
үш жылдан кейін	1 169 189	855 143	1 224 682	1 067 864	-	-	-
төрт жылдан кейін	1 178 620	878 101	1 294 636	-	-	-	-
бес жылдан кейін	1 185 503	878 446	-	-	-	-	-
алты жылдан кейін	1 188 608	-	-	-	-	-	-
Осы күнге өспелі қорытындысы бар төлемдер	1 188 608	878 446	1 294 636	1 067 864	1 673 855	2 362 141	-
Тіісті жылы болған сақтандыру жағдайлары бойынша жыл соңындағы шығындардың жалпы резерві:							
бір жылдан кейін	493 791	542 421	157 156	156 603	238 903	309 048	-
екі жылдан кейін	418 816	274 164	158 449	129 052	187 394	-	-
үш жылдан кейін	208 029	266 944	32 917	38 330	-	-	-
төрт жылдан кейін	185 405	8 807	5 851	-	-	-	-
бес жылдан кейін	9 180	-	-	-	-	-	-
алты жылдан кейін	-	-	-	-	-	-	-
Өспелі қорытындымен келтірілген залалдарды ағымдағы бағалау	-	-	5 851	38 330	187 394	309 048	-

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

20.2 Қаржылық тәуекелдерді басқару

(а) Тәуекелдерді басқару саясаты мен процедуралары

Қаржылық тәуекелдерді басқару компания қызметінің негізі болып табылады және сақтандыру тәуекелдері сияқты компанияның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Несиелік тәуекел, өтімділік тәуекелі және бағаның, сыйақы мөлшерлемесінің және валюталық тәуекелдің өзгеру тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел компанияның өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі қаржылық тәуекелдері болып табылады.

(б) Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел-бұл нарықтық бағалардың ауытқуынан туындаған қаржы құралдарынан, сақтандыру шарттарынан немесе қайта сақтандыру шарттарынан әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Нарықтық тәуекел тәуекелдердің үш түрін қамтиды: валюта бағамдарының ауытқуы (валюталық тәуекел), нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі (пайыздық тәуекел) және нарықтық бағалардың ауытқуы (баға тәуекелі).

Компания жекелеген қаржы құралдары бойынша портфель шамасына қатысты ашық позиция бойынша лимиттерді, сыйақы мөлшерлемелерін, валюталық позицияны өзгерту мерзімдерін, шығындар лимиттерін белгілеу және олардың сақталуына тұрақты мониторинг жүргізу арқылы нарықтық тәуекелді басқарады, оның нәтижелерін басқарма қарайды және бекітеді.

Активтерді бөлудің негізгі принциптері және инвестициялық портфель үшін лимиттер құрылымы активтермен міндеттемелерді жабуды және Компания шарттары бойынша міндеттемелерді орындау үшін қажетті кірісті қамтамасыз ету үшін белгіленеді.

Компанияның сақтандыру тәуекелдеріне ұшырау сипаты және оның мақсаттары, сондай-ақ тәуекелдерді басқару және өлшеу үшін қолданылатын саясаттар мен процедуралар алдыңғы кезеңмен салыстырғанда өзгеріссіз қалды.

(і) Пайыздық тәуекел

Пайыздық тәуекел-бұл нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруінен туындаған қаржы құралдары, сақтандыру шарттары немесе қайта сақтандыру шарттары бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының ауытқу қаупі.

Өзгермелі пайыздық құралдар компания үшін ақша ағындарының қозғалу қаупін тудырады, ал белгіленген пайыздық құралдар компанияны әділ құнның өзгеру қаупіне ұшыратады.

Қаржы активтері мен сақтандыру шарттары арасында тікелей келісімшарттық байланыс жоқ. Алайда, компанияның пайыздық тәуекел саясаты сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді қамтамасыз ету үшін белгіленген және өзгермелі пайыздық мөлшерлемелермен құралдардың сәйкес қоспасын сақтау арқылы таза пайыздық тәуекел деңгейін басқаруды қарастырады. Саясат сонымен қатар пайыздар әкелетін қаржылық активтердің өтеу мерзімдерін басқаруды қамтиды.

Компанияда пайыздық тәуекелдің айтарлықтай концентрациясы жоқ.

Компания өзінің борыштық құралдарына байланысты, сондай-ақ талап туындаған сәттен бастап бір жылдан асатын кезеңде реттелуі күтілетін туындаған талаптар бойынша міндеттемелерге немесе активтерге қатысты пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекеліне ұшырайды.

Орташа сыйақы мөлшерлемелері

Келесі кесте 2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша орташа тиімді сыйақы мөлшерлемелерін көрсетеді. Осы сыйақы мөлшерлемелері тиісті активтер мен міндеттемелерді өтеуге шамамен кірістілікті көрсетеді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

және жеке және жалпы үлестік құралдарға шектеулер қою арқылы өзінің қаржылық активтерінің баға тәуекелін басқарады.

(в) Несиелік тәуекел

Компанияның алдында тұрған несиелік тәуекел контрагенттердің қаржы құралдары, сақтандыру шарттары және қайта сақтандыру шарттары бойынша өз міндеттемелерін орындамау мүмкіндігімен байланысты.

Бұл тәуекелді азайту үшін Компания қатаң саясаттар мен процедураларды қолданады, соның ішінде несиелік тәуекелдерді үнемі бақылау және жеке контрагенттер үшін лимиттер белгілеу және белгілі бір географиялық аймақтарда немесе салаларда тәуекелді шоғырландыру. Компанияның активтерді басқару бөлімі несиелік тәуекелді талдауға және басқаруға, сондай-ақ жоғары сапалы және төмен дефолт тәуекелі бар қаржы құралдарына инвестициялауға жауапты. Несиелік тәуекел айтарлықтай өскен жағдайда, Компания тиісті құралдарды сатуды және қаражатты сенімді активтерге қайта инвестициялауды жоспарлап отыр.

Қайта сақтандыру сонымен қатар несиелік тәуекелді басқарудың маңызды құралы болып табылады және Компания тек жақсы несиелік ұпайы бар қайта сақтандырушылармен ынтымақтасады. Контрагенттер арасындағы тәуекелді шоғырландыру Директорлар кеңесі үнемі қайта қарайтын лимиттерді белгілеу және сақтау арқылы болдырмайды.

Сақтандыру шарттары бойынша сыйлықақының төленбеген бөлігіне қатысты кредиттік тәуекел сақтандыру шартында көрсетілген жеңілдікті кезең ішінде не полис не сыйлықақыны бөліп-бөліп төлеу шарттары бойынша төленетін не бұзылған сәтке дейін сақталады. Компания делдалдардың дефолт қаупін азайту үшін олардан алынатын сомалардан комиссияларды шегеру арқылы шаралар қабылдайды.

Тұтастай алғанда, компанияның несиелік тәуекелдерді басқару саясаты мен процестері алдыңғы кезеңмен салыстырғанда өзгеріссіз қалады, бұл оның операцияларының тұрақтылығы мен сенімділігін сақтайды.

(г) Құпсыздандуды бағалау

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі, дефолт және сауықтыру

Компания активтің бүкіл өмірінде немесе 12 ай ішінде күтілетін несиелік шығындарды қалыптастыру керектігін анықтау үшін барлық активтерді үнемі қадағалап отырады. Ол үшін актив немесе құралдар портфелі бастапқы танылғаннан бері несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі байқалды ма, жоқ па бағаланады.

Құрал немесе келісімшарт бойынша төлемдер 30 күннен артық кешіктірілген кезде компания несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуін анықтайды. Сонымен қатар, компания несиелік тәуекелдің айтарлықтай өскенін анықтау үшін төлем алудың төмен ықтималдығын көрсететін әртүрлі жағдайларды талдайды.

Мұндай оқиғалар болуы мүмкін:

- есептелген контрагенттің ішкі рейтингі дефолтты немесе дефолтқа жақындықты көрсетеді;
- контрагенттің несие берушілер немесе жұмысшылар алдында мерзімі өткен міндеттемелері бар;
- контрагент (немесе контрагент тобына кіретін кез келген заңды тұлға) банкроттық туралы өтініш береді;
- контрагенттің қаржылық қиындықтарын және борыштың барлық немесе ішінара сомасын өтеу мүмкін етігін куәландыратын өзге де мән-жайлар.

Егер контрагент шарт бойынша төлемдерін 90 күнге кешіктірсе, Компания қаржы құралын дефолт деп санайды және сәйкесінше күтілетін несиелік шығындар тұрғысынан құпсызданады. Сондай-ақ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат компанияның шарт бойынша өтелмеген сомаларды толық көлемде алу ықтималдығын көрсетсе, құрал өтелмеген деп танылуы мүмкін. Мұндай жағдайларда Компания активтің бүкіл өміріне күтілетін несиелік шығындарды мойындайды.

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

Сирек жағдайларда, егер қаржы құралы дефолт ретінде анықталса, бірақ дефолт критерийлерінің ешқайсысы кем дегенде 12 ай қатарынан орындалмаса, компания саясатына сәйкес мұндай құрал дефолт ретінде қарастырылмайды, сондықтан несиелік құнсыздану санатынан қайта жіктелуге жатады.

Бір жыл ішінде несиелік тәуекелдің немесе қаржылық активтер бойынша дефолттың айтарлықтай өсуі байқалмады.

Күтілетін несиелік шығындар

Компания Оку есептеу үшін 12 ай ішінде ықтимал дефолт оқиғаларын бағалайды.

Инвестициялық саясатты ескере отырып, сатып алынған жаңа құралдар бойынша дефолт ықтималдығы, әдетте, минималды деп анықталады және дефолт коэффициентін ескере отырып, күтілетін шығын 100% құрайды. Бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарды есептеу қажет болатын сирек жағдайларда, дефолт ықтималдығы экономикалық сценарийлер негізінде бағаланады.

Есепті күндегі жағдай бойынша кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі қаржы активтерінің баланстық құнында көрсетіледі. Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының құрамынан кассадағы қаражат және кері РЕПО операциялары алынып тасталды.

	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескерту)	938 436	438 822
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-Ескертпе)	1 769 436	2 940 475
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-Ескертпе)	1 101 348	46 570
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескертпе)	11 028 020	9 141 536
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-Ескертпе)	234 519	60 158
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-Ескертпе)	1 210 444	629 140
Өзге қаржы активтері (13-Ескертпе)	33 243	39 502
	16 315 446	13 296 203

Бұдан әрі standard and Poor 's, Fitch' S және Moody ' s агенттіктерінің кредиттік рейтингтері бойынша сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша қаржылық активтер мен активтердің жіктемесі берілген:

ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	«AA -» немесе одан жоғары	«A+» - «A-» дейін	«BBB-» дейін «BBB+»	«BB -» дейін «BB+»	«B-» «B+» дейін	Рейтинг жоқ	Барлығы
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескерту)	-	-	3 271	932 368	-	2 797	938 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-Ескертпе)	-	-	-	1 101 348	-	-	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескертпе)	-	-	9 098 331	1 022 988	-	906 701	11 028 020
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-Ескертпе)	-	-	1 769 436	-	-	-	1 769 436
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-Ескертпе)	-	-	1 107	417	266	232 729	234 519
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-Ескертпе)	334 645	676 425	42 774	38 437	24 141	94 022	1 210 444
оның ішінде Сақтандыру төлемдерін өтеу болігінде ҚАЙТА сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	7 926	-	29 995	2 209	-	40 130
Өзге қаржы активтері (13-Ескертпе)	-	-	-	-	-	33 243	33 243
	334 645	676 425	10 914 919	3 095 558	24 407	1 269 492	16 315 446

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)	«АА-» немесе одан жоғары	«А+» - «А-» дейін	«BBB-» дейін «BBB+»	«BB-» дейін «BB+»	«B-» «B+» дейін	Рейтинг жоқ	Барлығы
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-Ескерту)	-	-	563	309 338	128 263	658	438 822
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-Ескерту)	-	-	-	-	46 570	-	46 570
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескерту)	-	-	7 050 878	1 222 195	476 036	392 427	9 141 536
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-Ескерту)	-	-	2 940 475	-	-	-	2 940 475
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-Ескерту)	-	-	60	96	58	59 944	60 158
Үсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-Ескерту)	173 705	361 034	18 700	20 839	8 817	46 045	629 140
оның ішінде Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде ҚАЙТА сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	-	664	527	1 128	-	2 319
Өзге қаржы активтері (13-Ескерту)	-	-	-	-	-	39 502	39 502
	173 705	361 034	10 010 676	1 552 468	659 744	538 576	13 296 203

(д) Өтімділік тәуекелі

Төмендегі кестеде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді, сондай-ақ сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша күтілетін өтеу мерзімдері бөлінісінде таза міндеттемелерді талдау ұсынылған:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
Қаржылық активтер					
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-Ескерту)	942 219	-	-	-	942 219
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-Ескерту)	1 769 436	-	-	-	1 769 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-Ескерту)	1 101 348	-	-	-	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескерту)	-	6 779 641	3 855 952	392 427	11 028
Өзге қаржы активтері (13-Ескерту)	33 243	-	-	-	33 243
Барлығы қаржылық активтер	3 846 246	6 779 641	3 855 952	392 427	14 874 266
Қаржылық міндеттемелер					
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-Ескерту)	31 527	17 122	-	-	48 649
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-Ескерту)	242 304	-	-	-	242 304
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	273 831	17 122	-	-	290 953

Төмендегі кестеде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қаржылық активтер мен міндеттемелердің сомаларына талдау келтірілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
Қаржылық активтер					
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-Ескерту)	440 504	-	-	-	440 504
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-Ескерту)	2 940 475	-	-	-	2 940 475
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-Ескерту)	46 570	-	-	-	46 570
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескерту)	2 214 244	6 534 865	-	392 427	9 141 536
Өзге қаржы активтері (13-Ескерту)	39 502	-	-	-	39 502

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

Барлығы қаржылық активтер	5 681 295	6 534 865	-	392 427	12 608 587
Қаржылық міндеттемелер					
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-Ескертпе)	35 930	10 279	-	-	46 209
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-Ескертпе)	82 526	-	-	-	82 526
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	118 456	10 279	-	-	128 735

Төмендегі кестеде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін өтеу мерзімдері бөлінісінде сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелерді өтеу мерзімдері туралы ақпарат берілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	196 354	38 072	93	-	234 519
Шегерілетін қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер оның ішінде Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	720 704	489 740	-	-	1 210 444
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер оның ішінде Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	40 130	-	-	-	40 130
	(11 019 870)	(2 136 715)	(5 231)	-	(13 161 816)
	(252 225)	(48 906)	(119)	-	(301 250)
Сақтандыру шарттары бойынша таза міндеттемелер жиыны	(10 102 812)	(1 608 903)	(5 138)	-	(11 716 853)

Төмендегі кестеде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін өтеу мерзімдері бөлінісінде сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелерді өтеу мерзімдері туралы ақпарат берілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	53 243	6 915	-	-	60 158
Шегерілетін қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер оның ішінде Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	329 760	299 380	-	-	629 140
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер оның ішінде Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	2 316	-	-	-	2 316
	(9 590 383)	(1 245 592)	(60 158)	-	(10 896 133)
	(753 563)	(97 872)	-	-	(851 435)
Сақтандыру шарттары бойынша таза міндеттемелер жиыны	(9 207 380)	(939 297)	(60 158)	-	(10 206 835)

Сақтандыру шарттары бойынша келтірілген ақпарат туындаған талаптар бойынша міндеттемелерді де камтиды.

Сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша сезімталдықты талдау

Сезімталдықты талдау (жалпы және таза қайта сақтандыру) негізгі болжамдардың ақылға қонымды өзгеруі кезінде салық салуға дейінгі пайда мен капиталға әсерін көрсетеді, ал қалған барлық болжамдар өзгеріссіз қалады. Болжамдардың корреляциясы түпкілікті әсерді анықтауға айтарлықтай әсер етеді, бірақ әр болжамдағы өзгерістерге байланысты әсерді ашу үшін Болжамдар жеке негізде өзгерді. Айта кету керек, бұл болжамдардағы өзгерістер сызықтық емес. Сезімталдық туралы ақпарат ағымдағы экономикалық болжамдарға байланысты да өзгереді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

21. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Сату үшін қолда бар баға белгіленетін қаржы активтерінің болжамды әділ құны мәмілелер бойынша шығындарды шегермей есепті күндегі жағдай бойынша нарықтық баға белгілеулерге негізделеді.

Компания бағалауды жүргізу үшін пайдаланылатын бастапқы деректердің маңыздылығын көрсететін келесі әділ құн иерархиясын пайдалана отырып, әділ құнды анықтайды:

- 1 деңгей: белсенді нарықта бірдей құралдың (тікелей) нарықтық бағалары қолданылады.
- 2-деңгей: тікелей (яғни тікелей баға) немесе жанама (яғни бағаға негізделген деректер) алынған бақыланатын нарықтардағы бастапқы деректерге негізделген бағалау әдістері. Бұл санатқа бағалау белсенді нарықтардағы ұқсас құралдардың нарықтық баға белгілеулерін пайдалана отырып жүргізілетін құралдар; аз белсенді деп саналатын нарықтардағы бірдей немесе ұқсас құралдардың нарықтық баға белгілеулерін немесе барлық маңызды бастапқы деректерді тікелей немесе жанама түрде нарықта байқалатын нарықтық деректер негізінде алуға болатын бағалаудың өзге әдістерін пайдалана отырып, нарықтық баға белгілеулерін қамтиды.
- 3-деңгей: маңызды бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдаланатын бағалау әдістері. Бұл санат бағалау әдістері бақыланатын нарықтардағы деректерге негізделмеген бастапқы параметрлерді қамтитын барлық құралдарды қамтиды және бақыланбайтын бастапқы деректер құралды бағалауға айтарлықтай әсер етеді.

Бұл санатқа құралдар арасындағы айырмашылықтарды көрсету үшін елеулі бақыланбайтын түзетулер немесе жорамалдар талап етілетін жағдайларда бағалау ұқсас құралдардың баға белгілеулері негізінде жүргізілетін құралдар кіреді.

Ақша қаражатының және олардың баламаларының, банктердегі қаражаттың, сату үшін қолда бар қаржы активтерінің, сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша дебиторлық берешектің, сақтандыру шарттары бойынша резервтердегі қайта сақтандырушылардың үлесінің, сақтандыру шарттары бойынша резервтердің, өзге де қаржы активтерінің, сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешектің және өзге де қаржылық міндеттемелердің баланстық құны олардың әділ құнына шамамен тең мұндай қаржы құралдарының қысқа мерзімді сипатына байланысты.

Бұдан әрі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы құралдарына талдау келтірілген:

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп
Әділ құны бойынша бағаланатын активтер				
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескертпе)	10 635 593	392 427	-	11 028 020
Әділ құны ашылатын активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескерту)	-	942 219	-	942 219
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескерту)	-	1 769 436	-	1 769 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескерту)	-	1 101 348	-	1 101 348
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескерту)	-	234 519	-	234 519
Үсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескерту)	-	1 210 444	-	1 210 444
Өзге қаржы активтері (13-ескерту)	-	33 243	-	33 243
Барлығы	10 635 593	5 683 636	-	16 319 229
Әділ құны ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескерту)	-	13 161 816	-	13 161 816
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескерту)	-	48 649	-	48 649
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескерту)	-	242 304	-	242 304
	-	13 452 769	-	13 452 769

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

				2022 жылғы
	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	31 желтоқсан (қайта есептелген)
Әділ құны бойынша бағаланатын активтер				
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертіпне)	8 749 109	392 427	-	9 141 536
Әділ құны ашылатын активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертіпне)	-	440 504	-	440 504
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертіпне)	-	2 940 475	-	2 940 475
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертіпне)	-	46 570	-	46 570
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертіпне)	-	60 158	-	60 158
Үсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертіпне)	-	629 140	-	629 140
Өзге қаржы активтері (13-ескертіпне)	-	39 502	-	39 502
	8 749 109	4 548 776	-	13 297 885
Әділ құны ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертіпне)	-	10 896 133	-	10 896 133
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертіпне)	-	46 209	-	46 209
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертіпне)	-	82 526	-	82 526
	-	11 024 868	-	11 024 868

2023 және 2022 жылдардағы 31 желтоқсандағы қаржы құралдарының әділ және баланстық құнын салыстыру:

	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп		2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)	
	Баланстық құн	Әділ құны	Баланстық құн	Әділ құны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертіпне)	942 219	942 219	440 504	440 504
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертіпне)	1 769 436	1 665 078	2 940 475	2 814 871
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертіпне)	1 101 348	1 101 348	46 570	46 570
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-Ескертіпне)	11 028 020	11 028 020	9 141 536	9 141 536
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертіпне)	234 519	234 519	60 158	60 158
Үсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертіпне)	1 210 444	1 210 444	629 140	629 140
Өзге қаржы активтері (13-ескертіпне)	33 243	33 243	39 502	39 502
Барлығы қаржылық активтер	16 319 229	16 214 871	13 297 885	13 172 281
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертіпне)	13 161 816	13 161 816	10 896 133	10 896 133
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертіпне)	48 649	48 649	46 209	46 209
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертіпне)	242 304	242 304	82 526	82 526
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	13 452 769	13 452 769	11 024 868	11 024 868

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

22. АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ӨТЕУДІ ТАЛДАУ

Төмендегі кестеде активтер мен міндеттемелер оларды өтеудің күтілетін мерзімдері тұрғысынан берілген.

2023 жылғы 31 желтоқсан	12 ай ішінде	12 айдан астам	Барлығы
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2 711 655	-	2 711 655
Кредит мекемелеріндегі қаражат	1 101 348	-	1 101 348
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	212 944	-	212 944
Басқа активтер	98 544	-	98 544
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері	-	11 028 020	11 028 020
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	234 519	-	234 519
Шегерілетін қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	1 210 444	-	1 210 444
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	-	995 923	995 923
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	49 377	49 377
БАРЛЫҚ АКТИВТЕР	5 569 454	12 073 320	17 642 774
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
Басқа міндеттемелер	360 754	-	360 754
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	13 161 816	-	13 161 816
Бағалау міндеттемелері	260 247	-	260 247
Жалдау бойынша міндеттемелер	31 527	17 122	48 649
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	-	48 980	48 980
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	13 814 344	66 102	13 880 446
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	(8 244 890)	12 007 218	3 762 328

2022 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелген)	12 ай ішінде	12 айдан астам	Барлығы
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	3 380 979	-	3 380 979
Кредит мекемелеріндегі қаражат	46 570	-	46 570
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	278 186	-	278 186
Басқа активтер	133 852	-	133 852
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері	2 214 244	6 927 292	9 141 536
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	60 158	-	60 158
Шегерілетін қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	629 140	-	629 140
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	-	965 286	965 286
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	45 081	45 081
БАРЛЫҚ АКТИВТЕР	6 743 129	7 937 659	14 680 788
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
Басқа міндеттемелер	191 451	-	191 451
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	10 896 133	-	10 896 133
Бағалау міндеттемелері	182 226	-	182 226
Жалдау бойынша міндеттемелер	35 930	10 279	46 209
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	-	51 401	51 401
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	11 305 740	61 680	11 367 420
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	(4 562 611)	7 875 979	3 313 368

23. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қазақстан Республикасындағы саяси және экономикалық жағдайлар

Қазақстан Республикасында экономикалық реформалар және нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының болашақ тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдап жатқан шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(мың қазақстандық теңге)

Қаржылық жағдай туралы есеп	ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп		2022 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)	
	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиынты	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиынты
Активтер				
Басқа активтер	3 152	98 544	442	133 852
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты Тараптар	3 152	-	442	-
- акционер	-	-	-	-
Міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	31 893	13 161 816	19 025	10 896 133
- негізгі басқару персоналы	66	-	951	-
- басқа да байланысты Тараптар	31 735	-	17 926	-
- акционер	91	-	148	-
Басқа міндеттемелер	1 045	360 754	515	191 451
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты Тараптар	1 045	1 045	515	515
- акционер	-	-	-	-

Пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есеп	2023 жыл		2022 жыл (қайта есептелген)	
	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиынты	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиынты
Сақтандыру бойынша түсім	39 685	17 443 888	28 898	17 020 297
- негізгі басқару персоналы	83	-	1 445	-
- басқа да байланысты Тараптар	39 488	-	27 229	-
- акционер	114	-	225	-
Сақтандыру қызметтері шығыстары	(29 926)	(12 771 184)	(5 343)	(11 019 773)
- негізгі басқару персоналы	-	-	(402)	-
- басқа да байланысты Тараптар	(29 926)	-	(5 343)	-
- акционер	-	-	-	-
Басқа операциялық шығындар	(170 466)	(1 979 995)	(143 224)	(1 410 476)
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты Тараптар	(170 466)	-	(143 224)	-
- акционер	-	-	-	-

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі басқару персоналы компанияның басқарма мүшелері мен Директорлар Кеңесінің 9 адамнан тұрады (2022 жылы: 7 адам). Негізгі басқару персоналына сыйақы келесідей беріледі:

	2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Негізгі басқару персоналының сыйақылары, бонустары және пайдаланылмаған демалысы	303 565	133 182
Еңбесақы төлеу бойынша салықтар	28 375	11 019
Барлығы	331 940	144 201

2023 және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа міндеттемелерге Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелеріне бонустар мен пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв кіреді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

25. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2024 жылғы ақпанда компанияның акцияларын сатып алу-сату мәмілесі жүргізілді, нәтижесінде акционерлер құрамында өзгеріс болды- Т. М. Альжанова С. С. Апенкодан акцияларды сатып алды.

Қаржылық есептілікті бекіту сәтінде компанияда қаржылық есептілікке ескертпелерде түзетуді немесе ашуды талап ететін есепті күннен кейін болған қандай да бір оқиғалар орын алмайды.

